

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 408 · CENA 55,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,25 €
6. jun 2008.

NEMI OSVETNIK

★ **DOK HOLIDEJ** ★

408

Frenk Larami

NEMI OSVETNIK

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 408

Glavni i odgovorni urednik

Slavko Draginčić

Urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

SILENT AVENGER

Recenzija i adaptacija

Milica Jovanov – Banić

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 28. V 2008.

Tržište: 6. VI 2008.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
82-31 (5)

DOK Holidej / glavni i odgovorni urednik Slavko
Draginčić. – 1972, br. 1 -. – Novi Sad: Marketprint,
1972-, -21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353-0000

COBISS. SR-ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: Štamparija GRAFOPRODUKT d.o.o. Novi Sad, Desanke Maksimović 54

Glavni i odgovorni urednik: Slavko Draginčić. Urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – SILENT AVENGER

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Milica Jovanov – Banić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

– Varali ste! – uzviknuo je Dik Lorimer i crni otvor revolverске cevi zinuo je prema Doku Holideju.

Nijednim pokretom tela niti migom lica, neustrašivi pustolov nije pokazao da je iznenađen, a još manje zaplašen. Mirno je spustio šake na sto i kada je pogledao protivnika, u njegovim hladnim tamnoplavim očima bljesnuo je opasan sjaj.

Bilo je to u Šeridanu, na severu Vajominga.

Još pre nego što je seo za sto sa Dikom Lorimerom, Holidej je imao neprijatan osećaj da se taj dan neće srećno završiti. Zato je hteo da prekine igru odmah posle nekoliko prvih deljenja dok je sreća još bila protiv njega. Ali, u tome ga je sprečila podsmešljiva Lorimerova primedba – Šta je? Uplašili ste se? Drhtite od jednog malog gubitka!

Žaoka je imala svoj cilj: pecnula je pustolova i odagnala obazrivost. Igra je nastavljena, Holidej je počeo da pobeđuje i uskoro se pred njim našla „dobra” gomila novčanica. Obavijen oblacima duvanskog dima, Dik Lorimer više nije bio nimalo raspoložen za šalu. Njegovo suvonjavo lisičije lice bilo je mračno od uzdržane ljutine, a stisnute tanke usne ispod negovanih brčića pokazivale su da je blizu granice strpljenja.

Još samo kratko i on je planuo.

– Varali ste! – ponovio je kada ga je pustolov hladno pogledao.

Ljudi oko njih povukli su se unazad jer su svi naslutili šta sledi.

Holidej je imao „ful”. Običan mali „ful” ali ipak dovoljan da tuče tri Lorimero-va keca. Niko u salunu nije primetio da Džordžijanac vara, niko pa ni sam Dik Lorimer. No, suvonjavom kockaru nije se rastajalo od novca. Na stolu je bilo više od četiri hiljade dolara, četiri hiljade njegovih dolara! Tek sada je shvatio da nije bio dovoljni oprezan. Dozvolio je sam sebi da zagazi u gubitak, a onda sa gorčinom zaključio da mu ne uspevaju ni najoprobaniji trikovi.

Pošto nije navikao da gubi, posle pola sata je sasvim izgubio nerve. Da je znao koga ima protiv sebe možda bi se nekako i pomirio sa porazom. Međutim, on nije znao ništa o tome; nije znao, niti ga je interesovalo. Želeo je samo novac i ako ga nije dobijao u fer igri, potezao bi oružje.

Bez obzira na njegove namere, ove večeri u Šeridanu tako nešto mu nije uspelo. Naime, Holidej je mirno sedeo i hladno odmeravao uperenu cev revolvera. Zatim je bez uzrujavanja počeo da slaže karte.

– Kako to mislite? – upitao je. – Kako sam varao? Gde su dokazi?

– Video sam! A i drugi su videli! Svi... svi će potvrditi...

Međutim, niko se nije javio kako bi se složio sa njegovim tvrdnjama.

U salunu „Raj” vladao je muk.

– Ne čujem da je bilo ko nešto rekao – dobaci Dok posle nekoliko trenutaka. Šake je držao položene na ivici stola i hipnotičkim pogledom odmeravao čoveka preko puta sebe.

– Želim revanš! – dobacio je Lorimer, ali to nije zvučalo dovoljno energično. Bio je pokoleban shvativši da revolver koji je držao u ruci uopšte ne uznemirava njegovog protivnika.. A možda ga je pokolebao Džordžijančev glas, metalan i rezak, glas koji ga je podsećao na sečenje noža.

Dok je i dalje mirno sedeo.

– Ne vidim da imate još novca – primetio je.

Dik Lorimer napravi ružnu grimasu.

– Imam ovaj kolt i to mi je najbolji ulog. A pošto ste varali novac je ionako moj, pa je sasvim normalno da uzmem ono što mi pripada.

Još uvek držeći Holideja na nišanu, pružio je ruku ka gomili novca ispred njega.

– Na vašem mestu to ne bih pokušavao, Lorimere! – opomenu ga Dok oštro.

Čovekova ruka zastade u vazduhu

– Otkud me poznajete? – upitao je za bezeknuto.

Džordžijanac se osmehnuo.

– Čuo sam za vas još u Kansasu – odvratio je posle kraće pauze. – Govorilo se o jednom nedoraslom kockaru koji poteže revolver kada gubi i... još uvek prolazi s tim. Valjda zbog svoje hrabrosti.

– Vi ste jedna prokleta brbljiva bitanga...

– Na vašem mestu pripazio bih na svoje reči...

– Uzalud me zagovarate – odbrusi Lorimer resko. – Ovo je moj novac i uzeću ga. A vi ne pokušavajte ništa pošto mi je prst na obaraču veoma...nervozan.

Polako je ustao ne ispuštajući Džordžijanca iz vida. Kolt je držao u desnoj ruci, a levu je pružio ka novcu. No, Holidej je mirno sedeo kao da ga se to ni malo ne tiče. Ruke je držao ispred sebe na ivici stola.

Lorimer je dotakao novačnice i oči su mu zasjale od zadovoljstva...

Za to vreme Dok je neprimetno podvukao palčeve ispod šaka i obuhvatio ivicu. Gotovo istoga časa podigao je sto i odgurnuo se unazad.

Novčanice su se razletele kao roj leptira i zbunile Lorimera. Iznenadeno je odskočio i zateturio se, ali nije pao. Naprotiv, smogao je toliko snage da se održi na nogama i podigne revolver; odmah zatim plamičak je liznuo iz cevi i prostoriju je potresao pucanj.

Ali, Holidej se već bacio na pod tako da je metak promašio. U njegovoj ruci bljesnula je niklovana cev „linkolna” i narandžasti plamen suknuo je prema kockaru iz Šeridana.

Lorimer je muklo zastenjao i ispustio revolver. Krvavo crvena mrlja rascvetala mu se na grudima, a lice iskrivilo od bola. Otvorio je usta kao da hoće nešto da kaže, a onda se tako čudno ukočen i iskolačenih očiju srušio na pod. Ostao je da leži na boku, bez pokreta, sa sleđenim izrazom zaprepašćenja na licu.

Tek kada su odjeknuli pucnji, ljudi u salunu su shvatili kakvom brzinom je pustolov izvukao oružje i opalio. Sada su unezvereno buljili u Holideja ne verujući da je tako nešto moguće.

Znajući da je sa Lorimerom svršeno, Dok se ispravio hitro kao mačka, izduvao dim iz cevi i napunio magacin revolvera. Zatim ga je okrenuo oko kažiprsta i vratio u futrolu. Bez reči je dao znak jednom od posmatrača da pokupi novčanice što je čovek odmah i učinio.

Tek što je Holidej stavio novac u džep, vrata saluna su se otvorila i unutra je ušao čovek sa zvezdom. Pogledom je prešao preko prisutnih i zadržao se na Holideju.

– Vi ste pucali? – bila je to više konstatacija nego pitanje.

– Da.

Šerif se sagnuo i opipao Lorimeru puls. Posle nekoliko trenutaka se ispravio iskrivivši usne u neprijatnu grimasu.

– Mrtav je. Šta imaš da kažeš, stranče?

– Potegao je revolver na mene – odvratio je Dok mirno. – To znači da sam pucao u samoodbrani.

Šerif pogleda u krčmara koji je kratko klimnuo glavom.

– Tako je, Džordže. Lorimer je prvi potegao. Sve je bilo pošteno.

– Dakle to je... Što se mene tiče, onda je sve u redu, stranče. Učinili ste mi uslugu pošto je Dik Lorimer bio prava napast. Hm... ovo je moralo da se desi kad – tad. Ali, mislim da ste sebi nатовarili veliku bedu na vrat.

Dok ga upitno pogleda.

– Jeste da je Dik Lorimer bio nemoguć, ali još gori je njegov brat Trevor koji neće lako preći preko ovoga. Pošteno ili ne, za njega će biti važno samo to da ste ubili Dika i on se neće smiriti dok vas ne vidi mrtvog. Znate li šta bih vam savetovao, stranče?

– Znam – odvratio je Holidej klimnuvši glavom. – Da što pre napustim ovaj grad.

– Tačno. Ako vam je život mio i konj brz, napustite grad i jašite kao da su vam đavoli za vratom. Verujte mi da će vam uskoro bar pola tuceta Trevorovih bandita biti na tragu. Ipak, ako budete dovoljno vešti... – zastade šerif i nepoverljivo odmeri Doka od glave do pete – što baš mnogo ne verujem, s obzirom na vaše odelo...možda ćete se izvući. Kažem, „možda”, mister...– dodao je, glasno uzdahnuo i izašao napolje.

Holidej uze ogrtač sa naslona stolice i ne pogledavši prisutne, krenu ka izlazu.

Ljudi mu bez reči napraviše prolaz.

Ovoga puta šerif je bio u pravu. Pono vo je morao da beži iako je pucao bra neći sopstveni život.

Stara priča se po ko zna koji put ponavljala.

* * *

Na visoravni zvanoj „Morganovo sedlo” suknuo je stub crnog dima...

To je značilo da je mladi Bili Tanherd u velikoj nevolji. Baš tu, na tom mestu, on je podigao kuću, napravio koral za stoku i počeo da sanja san o velikom ranču.

Reka, Nord Plejt koja je ovde bila izuzetno čista i brza prosto mu je odvojila jedan deo plodne zemlje na kojoj je napasao stoku. Sve je bilo onako kako je i zamišljao: šumovit i travnat teren, kiše u izobilju, i sada još malobrojna stoka uhranjena i odličnog izgleda. Mladi Bili se nadao da će vremenom napredovati i uspeti da postane moćan i bogat rančer.

Pošto je rano ostao bez oca, uz svoga brata Teda uspeo je da nauči gotovo sve što je bilo potrebno jednom rančeru. Za trenutak se setio starijeg brata koji je prodao porodičnu kuću kako bi nabavio stoku, ali stigla je suša i uništila sav njihov trud i rad. Tada je Ted Tanherd besno pljunuo, bacio vile daleko od sebe i otišao u Kasper da se napije.

Više se nije vratio.

Mladi brat ga je neko vreme čekao, a onda izabrao mesto za svoj novi dom, sagradio kuću sa pomoćnim zgradama i – doveo Ritu Kavalo. Bila je to devojka koju je poznavao samo dve nedelje. Naime, upoznali su se na jednoj igranci kod Marvelovih i Bili se zakleo da će je zaprositi.

Rita je živela sa dedom u Kasperu. U pansionu gospođe Karmodi pomagala je u kuhinji i postala pravi majstor tog posla. Bila je omalena živahna devojka, lepuškastog lica i divnih crnih očiju, zdrava i jedra. Bili Tanherd nije želeo da okleva niti da dozvoli da devojka zapadne za oko nekom drugom. Uzeo ju je za ruku i odveo kod sveštenika, a stari Vins Kavalo je samo klimnuo glavom i poželeo im sreću. Bilo je očigledno da im se mladić dopadao.

Mesec dana posle toga pred kućom se pojavio Ted Tanherd. Bili ga je jedva prepoznao: brat mu je naime, izgledao mnogo stariji, oštrijih crta lica, nemirnog pogleda i nervoznih ruku. Trzao se na svaki šum i, sve u svemu, Bili ju izgledao veoma čudan. No, ono što ga je najviše brinulo bila su dva nisko pripasana kolta. Ted ranije nikada nije nosio oružje i to je bio upozoravajući znak. Na sva Bilijeva pitanja samo je odmahivao rukom, a o svom nestanku promrmeljao je svega nekoliko nerazumljivih rečenica. Prenoćio je i odjahao u zoru, ostavljajući na kuhinjskom stolu svežanj novčanica.

Posle izvesnog vremena svratio je još jednom: bio je sumrak i konj mu se jedva vukao od umora. Hteo je da ga ostavi i uzme Bilijevog „vranca” i skoro se izbhezumio od gneva kada je čuo da je baš toga dana njegov mladi brat pozajmio konja susedu Tenesiju. No, ipak je zavukao ruku u torbu i iz nje izvadio punu šaku dolara. Međutim, Bili je pretpostavio da taj novbac nije „čist” i nije hteo da ga primi. Ovoga puta, Ted nije bio ljut. Samo se umorno nasmejao, odmahnuo rukom i... odjahao bez pozdrava.

Bili nije znao o čemu se radi, ali je slutio da mu je brat uleteo u neku nevolju. Drugačiji po karakteru, on ni likom nije podsećao na Teda. Imao je njegovu visinu, ali je bio nekako gipkiji, često se smejaio i odisao pravim prirodnim šarmom. Nije ni slutio da će već sutradan po Tedovom odlasku njegov život dobiti sasvim drugačiji tok.

Naime, sledećeg dana pred podne na „Morganovo sedlo” stigla su tri jahača

i poredala se u red na rastojanju od po nekoliko jardi među sobom.

Bili je upravo cepao jedno stablo koje je reka nedavno izbacila na obalu. Ugledavši trojicu konjanika koji su stajali mirno poput statua, osetio je neku neobjašnjivu zebnju oko srca. Nije znao zašto, ali mu ono što je video nije slutilo na dobro.

Bacio je pogled prema kući: Rita je bila unutra, zauzeta oko jela.

Shvatio je da ne može da ih ignoriše. Zato je odložio sekiru i pošao im u susret.

I oni su krenuli prema njemu.

Sada im je bolje video tvrda, surova lica, odela posuta prašinom, oznojene konje i puške preko krila. S pažnjom su gledali u kući kao da su tražili nešto.

Samo da se Rita ne pojavi, zadržao je Bili i prvi put požalio što pri sebi nema nikakvo oružje. Jer, došljaci mu se nisu nikako dopadali. Ličilu su na lešinare kojima je neko uzeo plen, pa sada očajnički traže drugi.

– Ti si Tanherd mlađi? – odlovio ga je onaj u sredini, četvrtastog lica i izbačenog čela. Šešir je smaknuo na potiljak, a retka crvena kosa tek ponegde je pokrivala čelu.

– Jesam – odvrati on sa zebnjom. Ja sam Bili. – Zašto pitate?

Čovek izdiže obrvu.

– Ted nije tu? – pitao je dalje.

– Ne. Nije ovde...

– Kada je poslednji put svraćao? – upita drugi, bledog lica i šiljastog nosa.

Bili se okrete prema njemu. Iako se trudio, nije mogao da zadrži osmeh.

– Ko ste vi, ljudi? – I... kakva su to pitanja.

– On te je lepo pitao – opomenuo ga je četvrtasti. Ako nisi čuo Majka Limbija, čuj sada. Ja sam Rič Gaven, a onaj matori tamo je Averel Grin. Ted ti nije pričao o nama?

– Nije.

– Baš je sebičan. A tako smo lepo sa radivali...

– Kakve veze ima moj brat sa vama?

Gaven se ispravio u sedlu i dao znak Grinu, pedesetogodišnjaku malenog rasta, ali još krepkom i spretnom u sedlu. Nekoliko trenutaka on je odme-
ravao Bilija, a onda sjahao i prebacio uzde preko konjske grive.

– Da li je Ted dolazio ovih dana? – zapitao je.

– Jeste – odvratio je Bili obuzet strepnjom, – Bio je juče i odjahao u sumrak.

– A da li je ostavio novac kod tebe?

– Kakav novac? Šta vi uopšte hoćete?

Bledunjavi Majk Limbi pritera konja uz Bilija.

– Zašto odugovlačimo? – obrecnuo se na Gavena. – Ili će ovaj žutokljunac propevati ili ćemo mu odrati kožu...

Za to vreme Grin je pošao prema kući. Bili je pretrnuo i pokušao da mu prepreči put. No, poznat zvuk zapinjanja oroza naterao ga je da se ukoči u mestu.

Okrenuo je pogled i ugledao Limbija koji je uperio kolt u njega.

– Ne mrdaj! Koga imaš u kući?

– Ja... tamo je moja žena.

– Niko više?

– Ne. Ted nije tamo...

Limbi se nije pomerao.

– Bolje nam reci gde je novac inače...

– Nebesa! Kažem vam da ne znam o čemu je reč?

– Onda ćemo ti osvežiti pamćenje – zarežao je Limbi i hitro sjahao.

U tom trenutku iz kuće se začuo vrisak. Bili Tanherd je zaboravio na opasnost i jurnuo prema ulaznim vratima. No, lupež ispred njega kao da je to i očekivao. Hitro je zamahnuo i drškom kolta zahvatio mladića po slepoočnici. Bili je jeknuo i klonuo na travu. Nebo nad njim se čudno uskovitlalo, a onda je zavladao mrak.

Pošto se malo pribrao i podigao glavu, ugledao je Ritu u rukama Averela Grina. Ostali su stajali iznad njega. Kada se podigao, dobio je udarac čizmom posred lica i ponovo utonuo u tamu.

Kada je nešto kasnije ipak pokušao da se pridigne, osetio je parčiće slomljenog zuba pod jezikom i i krv u ustima. Usne su ga strahovito bolele. Bolje reći, uopšte ih nije osećao. Nije smeo ni da ih dodirne jer su mu izgledale ogromne i tuđe.

– Bili!! – zavapila je Rita.

Rič Gaven je zaustavio Limbijevu ruku i kleknuo pored mladića.

– Gde je novac? – upitao je tiho. – za sve bi bilo bolje da odmah kažeš.

Bili je samo odmahnuo glavom.

– Ne znaš? – podsmehnuo mu se lupež. – Ne znaš da ti je brat sa one strane zakona? Nije ti poznato da smo opljačkali železnicu pa se zatim razbežali na razne strane kako bi nas teže gonili? Ne znaš ni da je sav novac bio kod njega, zar ne?

Bili je i dalje odmahivao glavom. On zaista ništa nije znao o Tedovom životu. Ako je ovo što je sada čuo istina... U

stvari, to ga je zbolelo više od samog udarca.

Gaven je ponovo dao znak Grinu. Ovaj je časak oklevao, a onda još jače stegao Ritu. Njen vrisak opet je prenuo Bilija iz polusvesti. Ne osećajući bol, pošao je prema njoj posrćući.

Majk Limbi ga je dočakao novim udarcem u lice. Oštra cev kolta zasekla mu je obraz od slepoočnice do brade i on jeknu. Oblila ga je krv i u momentu ponovo ništa nije video.

– Govori! – prosiktao je razbojnik. – Pedeset hiljada dolara je kod njega! Rekao je da će nas ovde čekati. Gde je?

Rič Gaven je pljunuo u travu i ljutito posmatrao Bilija koji je onesvešćen ležao na travi. A to je značilo da bar neko vreme neće moći da govori...

– Do vraga! – procedio je. – Možda govori istinu?

– Kako to misliš? – upitao je Limbi.

– A šta ako nas je Ted slagao? Šta ako pare zaista nije ostavio ovde?

– Štaa?!

– Ne vrišti. Da ovaj momak nešto zna sigurno bi propevao zbog žene...

Bledunjavi razbojnik stisnu zube. Nije znao šta da preduzme, a to ga je strahovito ljutilo.

– Banditi! – jecala je mlada žena. – Šta vam je on skrivio...

Limbi je ćutke ušao u kuću i tamo se zadržao neko vreme. Gaven i Grin su se samo zgledali osluškujući lupu, kotrljanje predmeta i prasak razbijenih sudova.

– Mora da je ovde! – čuli su ga kako više. – Prokleti pasji sin! Nije smeo tako! Ne, zaista nije!!

Rič Gaven dlanom protrlja bradu. Zar je Ted Tanherd bio takva naivna budala i odneo sav novac? Pa prilikom bekstva naznačio je mesto na kome će ih čekati! Nije ih sačekao niti ostavio njihov deo novca. Dakle, prevario ih je. Zar je svog brata mogao da stavi u tako opasan položaj? Ko zna šta je tom prokletniku palo na pamet...Po svemu sudeći, Ted ih je izigrao i sa sobom poneo svih pedeset hiljada dolara koje su odneli iz kase specijalnog železničkog vagona koji je išao prema Čejenu. Hm...on je možda i mogao da pređe dve granice, ali njih...? Njih naravno, ne.

Limbi se najzad pojavio na ulazu, oznojen i razbarušen.

– Ništa! – zasiktao je. – Prevario nas je, kojot smrdljivi!

Averel Grin je najzad pustio Ritu koja je kao bez daha dotrčala do Bilijsa. Odmah je kleknula pored njega i zagrlila ga.

– Šta su ti to učinili...šta? – jecala je.

Mladić je osetio njene suze na licu i odmah mu je bilo lakše. Nežno ju je pomilovao po kosi i uhvatio za ruku.

Za to vreme Majk Limbi je ponovo nestao u kući.

– Šta, do vraga, on radi tamo? – prvi put se javio Grin, nestrpljiv da što pre krenu.

Gaven je slegnuo ramenima. Njemu je Limbi ponekad išao na živce sasvojim histeričnim napadima, ali bio je vičan poslu: dobar strelac, odličan jahač i saradnik na koga se mogao osloniti.

Limbi je najzad izašao, a iza njega je pokuljao gust dim.

– Hej! – iznenadio se i Gaven. – Šta ti to sada znači?

– Pasje gnezdo! – besneo je Limbi.

– Neka izgori! Sve!

Ugledavši crn stub dima koji je postajao sve gušći, Rita se odvoji od supruga i užasnuto pogleda u pravcu vatre.

– Naša kuća...– prošaputala je. – Naša kuća...

Bili je bespomoćno otvarao i zatvarao usta ali glas nije izlazio. Lice mu je bilo kao crvena maska. Krv se mu se još uvek slivala niz levu stranu koja je bila u strašnom stanju.

Rita se pridigla i sa očajničkom hrabrošću nasrnula na Limbija.

– Ubico! – zavrištala je i ustremila se prema banditu želeći da ga izgrebe. – Ti... prokletniče...!

Iznenaden, Limbi nije uspeo da se izmakne. Očajna žena noktima mu je „uhvatila” desnu stranu lica i zagrebala ga što je više mogla. Iznenaden, ljutito je odskočio i bez razmišljanja potegao revolver; povukao je oroz četiri puta i izrešetao telo mlade žene koje se bez glasa srušilo na zemlju.

To je bilo previše čak i za okorele bandite kakvi su bili Rič Gaven i Averel Grin. Gaven se u dva skoka našao uz izbezumljenog Limbija i tako snažno ga udario pesnicom da je ovaj odleteo nekoliko metara dalje.

– Budalo! – proderao se besno. – Šta si to uradio?

Limbi se pridigao i ponovo potegao kolt. Međutim, pred licem mu se našla cev Grinovog revolvera. Imao je dve duge crvene brazde preko obraza koje su ga strahovito pekle. Pred sobom je video telo žene, a nad njom nagnutog Bilijsa Tanherda.

– Ja nisam...

– Idiote! Hoćeš da nam za vratom budu svi savezni maršali Sjedinjenih država? – zaurao je Gaven i prodrmao ga što je jače mogao.

Kuća je polako nestajala u plamenu i dimu...

Averel Grin je stajao i sve nevoljno posmatrao.

Odjednom se ukočio; gore, na brežuljku iznad kuće pojavio se jahač.

– Hajde, Rič, bežimo! – opomenuo ga je.

Gaven je ispustio Limbija i pogledao prema jahaču; stajao je tamo gore nepokretan, kao kap crnog mastila uto-nula u nebesko plavetnilo.

Nem, staklastog pogleda, Bili je klečao nad ženom.

Lupeži su hitro uzjahali konje i krišom pogledali u jahača koji je već silazio prema njima.

Limbi je pogledao u Gavena.

– A on? – upitao je pokazujući na Bilija.

Ne, ne još i to...

– Ne trebaju nam svedoci – nije popuštao Limbi.

Prepirku je prekratio Grin; mamuznuo je konja i ošinio ga vođicom po vratu.

– Bežimo! Onaj ždrebac juri kao đavo! Ja idem! – dodao je i poterao konja u galop.

Gven je sledio njegov primer.

Limbi je poslednji krenuo. Izvadio je revolver sa namerom da likvidira Bilija, ali mu je metak iz pištolja nepoznatog konjanika izbio oružje iz ruke. Uplašen, jače je poterao konja nadajući se da će stići ostale.

Tako je Bili Tanherd ostao živ, iako u tom tremutku to nije ni želeo.

II

Džordžijanac je sjahao obuhvativši pogledom ceo prizor.

Kuća je nestajala u plamenu i tuj se ništa nije moglo učiniti. Jara je dopirala skoro do njega i hvatala za oči. Mladi par nije imao bližih suseda tako da nikoga nije bilo da nešto pokušaju.

Rukom je dotakao Bilijevo rame, ali mladić nije reagovao. Zatim je pogledao ženu i odmah zaključio da je mrtva. Jako je krvarila i po njegovoj proceni, izdahnula pre samo nekoliko trenutaka.

Glasno je uzdahnio i tek tada primečio strašnu ranu na Bilijevom licu. Brzo je ustao, vratio se do svog vernog Miga i sa sedla uzeo malu torebu od krokodilske kože.

– Da vam pogledam lice – kazao je tiho i čučnuo pored ranjenika. Mladić je samo zatresao glavom i više se nije pomerio.

Dok je sačekao još neko vreme. Pošto je mladi čovek neprestano zurio u ženino telo shvatio je da je u strašnom šoku.

– Pomoći ću vam da je sahranite – kazao je. – Samo prvo da vam previjem rane. Znajte da vaše povrede nisu bezazlene.

Bili Tanherd se malo odmakao i ponovo otresao glavom. Šakom leve ruke grčvito je stezao zglobov desne i drhtao celim telom. Još uvek se nalazio u šoku i to je Džordžijanac veoma dobro znao. Ovo stanje moglo je da traje kratko, ali je moglo da ostane i trajno. U svakom slučaju, smrt sa kojom se suočio nije bila laka. Ni Holidej nije bio ravnodu-

šan, iako je stotinama puta gledao smrti u oči i često bio prinuđen da za sobom ostavlja leševe.

Dok se odmakao i seo na panj nedaleko od mladića. Polako je zapalio cigaru i odbio dim. Ubice su sigurno izmakle dobar deo puta, ali to njemu nije mnogo značilo. Holideju niko nije umakao ukoliko je rešio da krene njegovim tragom...

Vreme je prolazilo.

Pošto su suze usahle, a on sam postao svestan sebe i još nečijeg prisustva, Bili Tanherd je lagano okrenuo glavu.

U blizini je ugledao stranca u elegantnom tamnom odelu i beloj košulji koji je sedeo na jednom deblu i pušio. Nedaleko od njega pasao je divan ždrebac sa crnim, srebrom okovanim sedlom.

Onda se lagano okrenuo na drugu stranu i ugledao zgarište svog doma: žar, pepeo, pocrnele grede i dim. Novo buđenje Bilija Tanherda više nije bilo ispunjeno bolom već samo mržnjom. Nekako se pridigao i teturajući se krenuo prema ostacima velike drvene šupe. Odnekud je izvukao dopola nagorelu lopatu, podigao telo svoje žene, prebacio ga je preko ramena i krenuo prema šumarku.

Holidej se nije mešao. Shvatio je da mladi čovek želi sve da obavi sam. Možda je tako i najbolje, zaključio je.

Posle pola sata Bili se vratio i zatekao čoveka u crnom na istom mestu. Ništa nije pitao niti načinio neki suvišan pokret. Pogled mu je bio prazan i odsutan, sa neuhvatljivom mišlju u dubinama očiju. Nije se opirao niti ispuštio glas kada mu je Holidej viskijem

očistio ranu, a zatim je pažljivo previo. Otečene usne nisu mu dozvoljavale da govori, mada on to možda nije ni želeo.

– Kuda ćete sada? – upita ga Dok zabrinuto. No, Bili je samo odmahnuo glavom.

– Hoćete li da obavestim šerifa u Kasperu?

Ponovo je ćutke odbio.

Dok, uzdahnu. Nije shvatao šta mladić uopšte želi... Doduše, kako bi mu bilo koji šerif uopšte i mogao pomoći? Nikako. Sve što je imao obesno je uništeno: ranč spaljen, supruga ubijena i on je sada sedeo i nemo posmatrao njen grob na ivici šumarka.

Holidej ga još jednom pogleda, lagano uzjaha Miga i krenu.

* * *

Sunce je visoko odsokočilo, a beli penušavi oblaci s vremena na vreme bi ga samo okrznuli i otplovili dalje.

U sobi saluna „Zlatna mamuza” Greg Barnabi je postajao sve nervozniji. Stalno je nešto tiho gundao i šetao između prozora i vrata. Njegov pajtaš i saučesnik u mnogim razbojničkim poduhvatima, Džeremi Koul, sedeo je pored prozora i zurio na ulicu. S vremena na vreme je odmerio svoga partnera, a onda se opet vratio prozoru.

Zidni sat, dole u salunu otkucao je podne.

Koul je imao razumevanja za Barnabijevu nervozu i nezadovoljstvo. Zalihe novca od pljačke diližanse u Koloradu nezadrživo su se topile i sada su imali jedva stotinak dolara. Još nepovoljnija od te bila je činjenica da u izgledu nisu

imali nikakav novi „posao”. U trenutku je pomislio kako bi bilo bolje da se u životu bavio nečim drugim, manje rizičnim. No, sada je za tako nešto bilo kasno.

– Greg! – pozvao je Koul svog ortaka koji je odmah prestao da se šeta.

– Šta je? – zapitao je Barnabi.

– Mogao da siđeš do saluna i doneseš nam jednu flašu pića.

Barnabi razvuče usne u osmeh. Ovaj predlog mu se stvarno dopao.

– Kako da ne! – odvratio je zadovoljno. – Letim!!

– Ali požuri, ne zadržavaj se!

– Ne brini! – doviknu ovaj i gotovo istrča iz sobe.

Koul je ostao da sedi pored prozora i razmišlja. Zavio je još jednu cigaretu i sa uživanjem povukao dim. U tom trenutku se prenuo jer je na početku ulice ugledao konjanika. Iako je nepoznati još uvek bio daleko, Koul je zapazio da se ne radi o običnom kauboju ili putniku.

Jahač je na sebi imao elegantno tamno odelo, belu košulju, uredno vezanu kravatu, fine poluvisoke čizme od goveđeg boksa i „kalifornija” šešir nešto dublje navučen na čelo. Još izdaleka Koul je uočio zlatan lanac zakačen za rupicu svilenog prsnika, što je zamnačilo da neznančev novčanik nije prazan. Za trenutak je zažmirio što je značilo da napregnuto razmišlja.

U tom trenu Greg Barnabi je bučno ušao u sobu. Bilo je očigledno da je već malo potegnuo jer su mu se oči primetno sjale.

– Evo! – povikao je tresnuvši flašu na sto i raširivši ruke. – Pravi lek! Potegni, Džeremi!

Kaoul ga nije gledao. Ne okrenuvši se, pružio je ruku da prihvati flašu.

– Daj ovamo.

Barnabi ga je poslušao bez reči.

Ne skidajući pogled sa konjanika koji je sada bio već sasvim blizu, Koul je nategao flašu i otpio „dobar” gutljaj.

– Vidiš li ovog konjanika? – upitao je ortaka vraćajući mu bocu.

– Vidim, pa šta? – začudio se Barnabi.

– Mislim da je on rešenje našeg problema. Hajdemo dole da ga pristojno dočekamo.

Henri Bolton je već tri godine bio šerif u Kasperu što bi se moglo smatrati priličnim uspehom, s obzirom na nemirna vremena i velike promene i veoma često strašne događaje koji su se dešavali na Zapadu. Možda je to bio splet povoljnih okolnosti pošto je Kasper bio samo prolazna stanica na putu prema Daglasu, Laramiju, Čejenu... Zato se lupeži i deseperadosi najgorih vrsta nisu zadržavali u gradu više od dvadeset četiri časa. Hitali su prema većim gradovima i „masnijim zalogajima”.

Iako je već prevaleo četrdesetu i malo se ugojio, Henri Bolton je još uvek zadržao snagu i brzinu. Još pre tri godine odbio je ponudu gradskih vlasti da mu dodele pomoćnika i sam, sa platom nešto višom od uobičajene, održavao red i mir u gradu. Doduše, retko je imao opasnijih sukoba; poneko puškaranje,

obračun pijanih kauboja ili kockanje sa svađom ili pretnjom obračuna... – to su bile najčešće situacije u kojima je intervenisao.

Toga dana ušao je u „Zlatnu mamuzu” više da bi stvorio utisak nego što je verovao da je posredi nešto važno. Jedan stranac ga je upravo tražio i rekao da će ga čekati u salunu. Zato se uputio pravo tamo.

Unutra nije bilo gužve: nekolicina za šankom i po dvojica građana Kaspera za stolovima u uglu. Bili su to redovni posetioци naviknuti na svoju podnevnu „rundu”.

Stranca je spazio u najudaljenijem uglu. Bio je neobičan i odmah padao u oči. Nosio je crno odelo i blistavobelu košulju, somotsku kravatu i crni šešir sa ravnim obodom. Mirno je sedeo i pušio pijuckajući posmatrajući karte ispred sebe.

Karte? Pa da, šerif Boltin je mogao po položaju ruku i načinu strančevog sedenja da zaključi da se radi o pravom kockaru. To ga je prilično zabrinulo. Da nisu nevolje zakucala i ne vrata njegovog grada?

Osećajući kako ga prate oči svih prisutnih. Stigao je do stola i stao mada stranac nije odmah podigao glavu. Međutim, uporni Bolton je tvrdoglavo ćutao i čekao.

U salunu je zavládala tišina.

Onda je Džordžijanac ipak podigao pogled; ledenoplave oči čovreka u crnom uzdrmale su šerifa Kaspera. Gospode, pomislio je, kakav to pogled ima ovaj čovek?

– Da li ste me vi tražili? – upitao je.

Holidej nije prekidao ređanje karata.

– Vi ste šerif? – upitao je.

– Jesam. Valjda se vidi po zvezdi – žustro je odvratio Bolton.

– Mnogi nose takvu zvezdu – rekao je. – Značka nije sve.

Bolton je pokušao da razume ove reči, ali mu je teško uspevalo. No, nije mu promaklo da su bile protkane ironijom. A to mu se nije dopalo.

– Mnogi misle da su velike marke, a ustvari su sitne ribe – odvratio je čovek za zvezdom samo da mu ne oстане dužan.

Holidej je klimnuo glavom.

– Slažem se, šerife! – potvrdio je. – Ali u ovom kraju se dešavaju loše stvari. Zar ne?

– Nisam obavešten – uzvratio je Bolton mračno. Stranac mu je išao na nerve.

Dok neodređeno pokaza prema severu.

– Poznajete „Morganovo sedlo”, šerife? – upitao je.

Bolton naćulji uši.

– Poznajem. Šta je sa njim?

– Tamo je ubijena jedna žena.

– Žena? – ponovio je šerif zapanjeno i pogledao ljude koji su se u trenutku ućutali.

– Žena? – ponovio je jedan postariji čovejk koji je stajao za šankom. Imao je izborano lice i naočare sa tankim okvirom. Lagano je prilazio stolu dok mu se na licu ogledala neverica. Holidej je po izgledu zaključio da je u pitanju lekar ili sudija.

– Pa...tamo žive samo Tanherdovi... – izustio je Bolton, a onda se ponovo okrenuo prema Doku. – Zaboga, čoveče, hoćete li nam reći šta se tamo desilo? Samo brzo!

Holidej im je ukratko prepričao događaje. Iako je govorio prilično tiho, svaka reč se dobro čula i u najudaljenijem uglu, pošto je u salunu zavladała mrtva tišina.

Kada je završio, šerif stavi ruku na opasač – Rekoste da su bila trojica. Možete li da ih opišete?

– Ne – odvrati Dok odlučno. – Već su bežali kada sam ja stigao.

– A žena je bila mrtva?

– Da. Već sam vam rekao.

– Kako znate da je bila mrtva?

– Nije disala – odbrusio je Džordžijanac, a Bolton je pocrveneo.

Čovek sa naočarima se umešao.

– A Bili? Šta je sa njim? Da li je ostao tamo?

– Ostao je. Samo... ne verujem da ćete ga tamo zateći.

– Zašto?

Holidej slegnu ramenima. To je bila samo njegova pretpostavka, ali sudeći po plamenu gneva koji je pročitao u mladićevim očima, Bili Tanherd neće ostati na zgarištu svoga doma. To nikako.

– Ali, zašto? – ponovio je šerif nestrpljivo.

– Kada bi vama pred očima ubili ženu i zapalili kuću, da li biste ostali?

Bolton uzdahnu. Stranac mu je delovao ozbiljno, ali ipak... Sve je izgledalo tako neverovatno...

– Šta vi mislite, sudijo? – upitao je čoveka sa naočarima.

– Pa... trebalo bi otići tamo. Osim toga, neko mora da obavesti starog Kavalu. A onda...onda potražiti te prokletnike. Možda nisu daleko umakli.

Bolton je grčevito razmišljao.

– Vi verujete u ovu priču, sudijo?

Tišina koja je zavladała u tom trenutku mogla se opipati rukom. Ljudi kao da su zaustavili dah...

– Verujem – odvrati sudija odlučno.

Šerif uzdahnu.

– Šta da kažem...? Koliko znam – rekao je trepćući – u gradu nema stranca osim njega – rekao je pokazujući palcem na Holideja – i one dvojice tamo...

Svi su se okrenuli na tu stranu.

Džeremi Koul i Greg Barnabi se pred ovim pogledima nisu osećali nimalo prijatno. Prvi se snašao Koul.

– Mi nismo izlazili iz sobe ceo dan – rekao je brzo. – Krčmar to može da potvrdi.

– Link? – Bolton upitno pogleda čoveka iza šanka.

– U pravu su šerife – potvrdi čovek klimnuvši glavom. – Bili su u sobi i sišli su tek nedavno.

Dok ispod oka odmeri obojicu: dugonja sa kosim očima i klempavim ušima i drugi, nalik na meleza. Imaju li oni veze sa ubistvom na bregu?

– Sakupiću poteru – čuo je Boltona – i odjahaćemo na „Morganovo sedlo”. Odatle ćemo možda naći kakav trag. Ukoliko je sve ovo istina – dodao je i ponovo pogledao u Holideja. – Ako...

– Bolje da požurite – prekinuo ga je sudija.

Predvođeni šerifom, nekoliko odvažnih ljudi izašlo je iz saluna i potražilo svoje konje. Malo kasnije, sa ulice se čulo zveckanje oružja pomešano sa ljudskim žamorom i šerifovim kratkim, glasnim naredbama. Sledio je topot kopita što je bio znak da je potera napu-

stila grad i odjahala prema „Morganovom sedlu”.

Otprilike u isto vreme Bili Tanherd spustio se sa brežuljka i odjahao ne okrećući se.

* * *

Džeremi Kolul nije baš voleo karte ali je zato Barnabi ludovao za pokerom. Ponošno je tvrdio da „ima oko” za navičine i koje može očerupati pomoću nekoliko trikova.

Čim je šerif izašao, Koul je primetio da njegov partner svaki čas baca pogled prema čoveku u crnom koji je sedeo za stolom i ređao karte. Stranac mu se nije svidao: naslućivao je nešto opasno u njemu. Neki ledeni mir izbijao je iz tog čudnog čoveka i delovao neprijatno na sve oko sebe.

Ali, Grega Barnabija su, izgledam žuljali dolari. Još neko vreme se vrpolio, a onda gurnuo laktom Koula.

– Da odigramo jednu?

– Ja neću – odbio je ovaj.

– Zašto?

– Tip mi se ne sviđa. Miriše na profesionalca.

– Pa šta? Zar smo mi mamine maze? Hajde, dođi i gledaj kako igram.

– Ne bih ti preporučio.

Ali, Barnabi je već ustao. Viski mu je ulivao sigurnost i niko ga nije mogao zaustaviti.

Holidej je primetio da mu neko prilazi, ali nije podigao pogled. Ove večeri nije bio raspoložen za igru. Događaj na „Morganovom sedlu” strahovito ga je potresao, iako je verovao da se, godina-ma krstareći Zapadom, već navikao na

slične situacije. Znao je da je potraga za ubicama šerifov posao, ali ipak... Ne prestano je mislio na onu ženu i njenog muža sa plamenom osвете u očima.

– Da odigramo jednu, amigo? – prenuo ga je glas čoveka koji je, zadovoljno trljajući ruke, već seo preko puta njega. Osetio je zadah viskija i jedva čujno uzdahnuo. Nije želeo da igra sa ljudima koji su obuzeti pićem. Predosećao je da će se desiti nešto neprijatno što je doživeo već stotinu puta...

Ipak je podelio.

Barnabi se udubio u karte. Tek tada je Dok podigao pogled i osmotrio sve oko sebe. Drugog lupeža nije video; samo je krajičkom oka primetio da se penje na sprat, šunjajući se na vrhovima čizama. Iako se činilo da prati igru, on je pažljivo osmatrao svaki pokret.

– Dakle? Zašto si stao, amigo? – obratio mu se Barnabi.

– Ne treba mi više karata – odvratio je Džordžijnac.

– Zaista? Ti si srećan čovek, amigo. Meni će trebati još dve. Podeli mi i spremi se da odbrojiš gubitak.

Ali, Barnabi je izgubio tu rundu. I sledeću. I još jednu. Hladan i ćutljiv, Holidej ga je pobeđivao u svakoj partiji i stalno povećavao svotu novca ispred sebe.

Greg Barnabi uskoro shvati da je „gusto”. Ostao je bez centa u džepu, a partner ga je ostavio na cedilu. Sada bi i potezanje oružja bio veliki rizik. Bez Koula on je bio nemoćan, jer su zajedno predstavljali dobar razbojnički tandem.

– Mnogo dobijaš, amigo – zarežao je ljutito videvši da su čak i četiri kralja

koja je imao preslaba za Holideja. Više nije ni gledao karte predosećajući svoj poraz.

– Hoćeš li da kažeš da varam? – upitao je Dok prisećajući se slične situacije u Šeridanu.

– Baš to! Ne sviđa mi se tvoja igra!

– Ne bi ni meni da sam na tvom mestu – odbrusio je Dok. Odmah zatim primetio je Barnabijev pokret rukom i dodao: – Ne pokušavaj ništa, mister! Šteta da u Kasperu ostaneš bez čizama.

– Mene nećeš zaplašiti!

Holidej je lagano pokupio novac.

Barnabi je polako ustao i gurnuo stolicu ispred sebe.

U salunu je zavladao tajac.

Dok se još udobnije zavalio i mirno posmatrao pokrete čoveka koje je, nažalost. Mogao da predvidi. Opet počinje, pomislio je sa gorčinom; zar je ponovo morao poštenu igru da dokazuje oružjem? Gledao je Barnabiju pravo u oči i čekao.

Razbojnik je oklevao.

Da je bar znao gde je Koul... Vreba li iza nekog ćoška ili se negde izgubio? Ovo je bio prvi put da ga ostavi tek tako, bez reči. Ne, ne, lukav je on i sigurno čuči negde sa zapetim revolverom... Pucće obojica istovremeno i kicoš će biti gotov. Ne, tu nema nikakve greške.

Posle će moći slobodno da odu. Šerif je na putu i niko ih neće zadržavati. Tako je razmišljao Greg Barnabi i nehotice se osmehnuo.

– Nisam primetio da je gospodin varao – dobacio je sudija koji je stajao između jednog i drugog, mada ne na liniji koltova. Iako je pokušao da smiri

situaciju, njegov nastup je samo razjario lupeža.

– Šta se ti mešaš, rago matora? – drsko se proderao.

– Ti sigurno ne znaš da sam ja sudija – dobacio mu je čovek sa naočarima. – Ako ne umeš da prihvatiš poraz kao muškarac onda nemoj ni da igraš...

Barnabi je razrogačio oči.

– Štaa? Meni tako govoriš? Pa probušiću te kao izlizani dolar na rodu, stara ludo! – povikao je ljutito, povukao se korak unatrag i izvukao kolt.

Sudija je zavrnuo ivice kaputa pokazujući na taj način da je nenaoružan. Međutim, to na Barnabija uopšte nije delovalo.

Dok Holidej je i dalje mirno sedeo. Ostali posetioци su se povukli i bacali poglede prema vratima. Ponašali su se tako kao da im je dolazak šerifa Boltona bio jedini spas.

Onda su se vrata otvorila i u zadimljenu prostoriju prodrli su rumeno zlatasti zraci zalazećeg sunca.

Sve glave su se kao po komandi okrenule na tu stranu.

No, to nije bio Bolton kao šta ljudi mislili; čovek je za trenutak stao i njegova nepomična figura se kao kip ocratila na suncu. Nosio je krznenu jaknu, velike čizme skoro do kolena i u desnoj ruci „kentaki” pušku.

Vrata su se sklopila za njim i lagano zanjihala.

Greg Barnabi se malo pomako u stranu, ali nije ispuštao revolver. Ipak i on je sa interesovanjem odmerio došljaka.

Ono što su ljudi videli ni u kom slučaju nije bilo prijatno.

Sudija je prvi savladao zaprepašćenje i podigao ruke.

– Bili...! – povikao je. – Zar nisi sreo šerifa...?

Tek tada su ostali shvatili da je to Bili Tanherd. Sad je njegovo mladalačko uvek nasmejano lice izgledalo sasvim drugačije: velika duboka brazgotina pružala mu se duž leve strane obraza i od njega pravila veliku neprijatnu ranu. Bio je ćutljiv i nekako neprirodno ukočen.

Barnabi se zagledao u mladića, ne bez odvratnosti.

A Tanherd se uputio pravo prema njemu. Pažljivo ga je odmerio od glave do pete i lupež je počeo neprijatno da se vrpolti.

– Bili! – ponovo ga je pozvao sudija.

No, Tanherd se nije osvrtao.

Prišao je Barnabiju na svega nekoliko koraka, a ne znajući šta da radi, nervozni razbojnik je okrenuo kolt pravo prema njemu. Prst mu je zadrhtao, ali nije povukao obarač.

Bili Tanherd je upitno pogledao u Holideja.

– Ne – odvratio je Džordžijanac glasno. – Nije od onih!

Barnabi se našao u čudu. Nije znao o čemu se radi i to ga je činilo nesigurnim.

– O čemu govorite? – zaurlao je. – Kažite ovom strašilu da se odmakne ili ću mu ja već po...

Dalje nije stigao pošto je Bili munjevito zamahnuo puškom i udario ga po ruci. Začuo se tup udar prećen bolnim urlikom.

A onda je grmnuo Holidejev kolt...

Tanherd je tupo zurio u Doka ne shvatajući zašto je potegao revolver i to negde mimo njega, tačnije rečeno, mimo svih. Video je kako čovek u crnom vraća oružje u futrolu i pre nego što je stigao bilo šta da ga upita, začulo se krckanje ograde na spratu i jedno telo se sunovratilo odozgo tresnuvši na drveni pod saluna.

Džeremi Koul nije uspeo da pomogne prijatelju; pao je u prizemlje prostreljenog ramena i zaradio" još nekoliko sitnijih povreda.

Za to vreme Barnabi se uvijao od bolova, psujući i stenjući u isti mah. Tanherd ga je tako snažno „dokačio” da mu se činilo kako mu je ruka oduzeta. Bolje reći, u tom trenutku je jednostavno nije osećao.

Napetost je prošla i ljudi su se razmili po salunu. Trojica su izvukla Koula ispod prevrnutog stola i donela ga na sredinu prostorije. Baš tada na vratima se pojavio šerif Bolton i ljudi glasno zagrajaše.

Za šerifom su ušli i ostali ljudi koji su krenuli sa njim, svi posuti prašinom od glave do pete.

– Šta se ovde dešava?

– Svašta, Boltone – odvrati sudija prilazeći. – Kako je tamo?

Čuvar zakona slegnu ramenima.

– Zgarište, mnogo tragova konja. Pokušali smo da ih sledimo, ali... Oni najbitniji izgubili su se u reci.

– Je li stari Kavalo bio sa vama?

Bolton klimnu glavom.

– Ostao je na ivici šumarka, pored groba...

– Bili je tu – dobaci sudija tiho.

– Bili! Gde je Bili? On će nam opisati ubice... Gde je taj momak...?

Ljudi su se osvretali oko sebe, ali Bili nigde.

– Pa sad je bio tu...– dobacio je neko u neverici.

– Otišao je – konstatova sudija klimajući glavom. – Imam utisak da je nekoga tražio, ali ga ovde nije našao. Onda je izbio nesporazum pa je ovog ovde lupio puškom po ruci; u isto vreme kockar je ustrelio drugog koji se nalazio gore na spratu...

– Koji kockar? Kojeg gore? Nebesa, ovaj dan mi se čini kao godina...– procedio je Bolton i obrisao rukom oznojeno čelo. – Mlada žena ubijena, ubice pobegle, u salunu pucaju, a Bili nestao... Samo nam još fali da se i taj kockar izgubio. Dakle, gde je?

– Nema ga... dobacio je neko iz gomi-
le.

Bolton je žestoko opsovao dok su se ljudi glasno iščuđavali.

U gužvi koja je nastala niko nije primetio pridošlicu, uzano i sitno lice na kome su svetlucale tamne, pronicljive oči. Iznad tankih stisnutih usana imao je negovane brčice i bio obučen u mrko, prugasto odelo.

– Kako nema ga? – zgranuo se Bolton. – Pa nije se pretvorio u... vazduh?

– Može on to kad zatreba – javio se nepoznati smeškajući se.

Bolton se okrenuo i narogušeno odmerio stranca. Bio je ubeđen da je u jednom danu ovo previše stranaca za njegov grad.

– Kako to mislite? – nastavio je vođen radoznalošću. – Poznajete ga?

– Oh, imao sam tu čast. U pitanju je vrlo, vrlo vešt čovek. U stanju je da ode, a da ga niko ne primeti.

– Možda znate kuda je otišao?

Došljak slegnu ramenima smeškajući se

– Kuda? Ko bi to mogao da zna?

– A ko ste uopšte vi? Po odelu ne bih rekao da ste farmer, rančer ili kauboj. Igrate li poker?

– Igram, šerife. Hoćete li jednu partiju?

– Nebesa! – zarežao je Bolton nervozno. – Ako smesta ne odmaglite, strpaću vas u zatvor!

– Bez ljutnje, mister – naklonio se došljak smejući se usiljeno. – Odmah ću se povući. Konj mi je napolju, ništa ne brinite – dobacio je stranac lisičijeg lica krenuvši prema vratima.

– Hej, stanite! – povikao je Bolton.

– Šta je sada? Zar mi niste rekli da se gubim?

– Jesam! Ali ne pre nego što nam kažete njegovo ime!

– Njegovo ime?! Pa zar ga niste prepoznali?

Bolton zbunjeno zatrepta.

– Kako... to mislite? Zašto bih ga prepoznao?

– Ah, šerife... to tamno odelo, kolt sa drškom od slonovače...– govorio je čovek lagano. – Obično se kocka i...

– Holidej! – povikao je sudija.

U istom trenutku u salunu je zavlada-
la tišina.

Šerif je bio potpuno zatečen; još uvek zabezeknut, zurio je prvo u sudiju, a zatim se okrenuo prema došljaku.

– Holidej! Dok Holidej...– procedio je.

– Baš on, šerife – odvratio je mršavi. – A sada bih morao da odem, ako nemate ništa protiv.

Međutim, Bolton ga nije čuo. U sebi je ponavljao samo jedno ime. Dok Holidej!! U Kasperu!! Pa to je bila kuga za grad, ali i strahovita nevolja za njega kao šerifa. Zato je sada molio sudbinu da je otišao zauvek, odnosno da nije ostao u gradu.

– Samo nam je još on nedostajao... – promrmljao je najzad.

Za to vreme Barnabi je prišao Koulu i pomogao mu da ustane. Obojica su čuli ime koje je stranac izgovorio i nije im bilo prijatno oko srca. Zato su polako, osramoćeni i potpuno neprimećeni, pošli uz stepenice prema svojoj sobi.

A tamo ih je čekalo još jedno iznenađenje.

Pred vratima je stajala crvenokosa lepotica prekrasnih zelenih očiju.

* * *

Dok je iz grada izjahao u sumrak.

No, nije daleko stigao.

Trag koji je mislio da prati više nije nalazio. To ga je nateralo da se okrene i vrati nazad.

Zaustavio se ispred konjušnice.

– Gde je kuća Kavalovih? – upitao je mladića sa pregačom koji je spretno baratao vilama iznoseći napolje gomile prljavog sena.

– Kuća? – ponovio je momak začuđeno. – Hm... ne znam da li bi se to moglo nazvati kućom...

– Straćara, dakle?

– Upravo tako.

– Svejedno. Možeš li mi reći gde je?

– Naravno. Odmah iza trgovine mister Smarta. Ako znate gde se nalazi...

– Hvala ti – prekide ga Dok i dodirnu prstom obod šešira. Brzo je skrenuo sa glavnog puta, i ostavio Miga da ga sačeka u uzanom prolazu između kovačnice i pansiona gospođe Karmodi.

Koraćao je lagano, opuštenih ruku, tako da mu je palac pri hodu dodirivao ivicu futrole.

Vins Kavalo je imao neuglednu kućicu koja se saulice jedva videla od bujne vegetacije. Jedan čovek je stajao pored niske ograde i zurio u krov koji se, poput kape, video iznad zelenila.

Bio je visok, obučen u krzneni kaput sa puškom u ruci.

Dok ga je video, ali nije zastao niti se trudio da priguši korake.

Čuvši šum iza sebe, čovek se okrete.

Nekoliko trenutaka dvojica ljudi su se zamišljeno odmeravali; zatim je onaj mlađi spustio oružje i pognuo glavu. Bilo je očigledno da je došao da se oprost i da strahovito pati.

– Hoćeš li da pođem sa tobom, Bili?

Tanherd je nekoliko trenutaka razmišljao, a onda odlučno odmahnuo glavom.

– Njih je dvojica – dodao je mirno Holidej.

Tanherd je ćutao.

I dalje su stajali jedan naspram drugog, ćutke, sa različitim mislima i osećanjima.

– Moraćeš dugo da jašeš... – nastavio je Džordžijanac – da spavaš u sedlu i budiš se na svaki šum. Moraćeš dobro da gađaš, a isto tako i da ubijaš, Bili... Da li si spreman? Moći ćeš sve to?

Bili je i dalje ćutao.

– U redu – kazao je Dok. – Osveta je tvoja.

I dalje nije bilo odgovora.

A možda je i ćutanje bilo neka vrsta odgovora.

Jer, gore na „Morganovom sedlu“, mestu gde su razbojnički pucnji prekratili život njegove žene, Bili Tanherd je od šoka izgubio moć govora.

Iskusni Dok je tako nešto i pretpostavio. Međutim, verovao je da to neće dugo trajati. Trebaće nešto vremena, komad puta i neki drugi krajevi i situacije u kojima će mladić pronaći mir.

Ako je tako nešto uopšte i bilo moguće.

Bili Tanherd je sada živio samo za jedno: za osvetu.

Znao je da se neće smiriti sve dok ne ubije trojicu razbojnika koji su mu uništili život.

Ili, ako pre toga oni ubiju njega.

Holidej je pogledao u zvezdano nebo i nehotice se stresao. Noć je bila vedra, ali prilično hladna.

Još jednom je pogledao mladića koji je i dalje nepomično stajao, a onda dao znak Migu i krenuo.

Tek kada se topot njegovog ždrepcica izgubio u daljini, Bili Tanherd se prenuo.

Bilo je vreme za pokret.

* * *

– Uđite – rekla je ridokosa i otvorila vrata svoje sobe. – Hoću nešto da razgovaram sa vama.

Iako je u pitanju bila prava lepoptica, glas joj je zvučao oštro i zapovednički

pa su Barnabi i Koul „iz prve“ poslušali.

– Poslužite se – kazala je žena primitivši njihove čeznutljive poglede prema flaši viskija koja se nalazila na melenom stolu u uglu. – Treba nešto žestoko da vam povрати snagu.

Obojica su naiskap popili po dve čaše, a onda Koul odmeri ženu zelenih očiju i dobaci – Dakle, da čujemo u čemu je stvar, gospođice?

– Stvar... je dosta jednostavna. Prvo, ispali ste naivne budale jer ste ušli u igru sa čovekom o kome ništa ne znate – kazala je ridokosa i na tren začutala. – Iskreno rečeno, dobili ste što ste zaslužili.

Koul gnevno stisnu usne.

– Ne vidim zašto ste nas pozvali ovamo. Da nam se rugate?

Devojka je odmahнула glavom i duga zlatnocrvena kosa rasula joj se po ramenima.

– Ne, naprotiv. Pozvala sam jer znam kako se osećate.... i zbog toga što verujem da želite da se osvetite čoveku koji vas je sredio.

Koul je pogledao ispod oka.

– Čak i da je tako, to je naša stvar, gospođice. Ne vidim kakve to veze ima sa vama.

– Ima. Taj isti čovek naneo mi je veliko zlo i zato želim da mu se osvetim.

Razbojnik iskrivi lice u zao smeh.

– I hteli biste da se mi osvetimo i za vas?

– Da – potvrdi ona kratko.

Koul zažmiri pokušavajući da sakrije smeh. Kao stari prevarant odmah je nanjušio da se iza gneva ove lepotice može izvući neka korist. U ovom trenut-

ku bi im to dobro došlo jer su ostali sa nekoliko centi u džepu.

– Hm... tako znači – promrmljao je. – A šta bi bio vaš udeo i celoj stvari?

– Novac. Platila bih vam za trud i rizik. – Koliko?

– Pet stotina dolara.

– Pet stotina? – osmehnu se Koul. – Zna li vi ko je taj čovek?

– Znam.

– Onda sigurno znate da je taj tip najopasniji revolveraš na Zapadu. Potegnuti revolver na njega veliki je rizik.

Devojka odmahnu rukom.

– Nemojte da se lažemo, mister. Nisam ni mislila da ćete mu izaći na dvoboj. Ljudi kao vi imaju daleko lakše i manje rizične metode, zar ne? No, neka vam bude. Platiću hiljadarku.

Lupež klimnu glavom.

– Dobro, pristajemo s tim da odmah dobijemo dvesta. Ostali smo bez novca.

Ridokosa je bez reči uzela torbu i iz jedne pregrade izvadila nekoliko novčanica.

– Evo – kazala je i pružila ih Koulu. – I ne zaboravite da ću motriti na vas. Biću uvek negde u blizini.

Koul ustade i nasmeja se.

– To je dobro jer će nam novac biti nadimak ruke. Dogovoreno – dodao je i praćen Barnabijem izašao u hodnik.

Žena je zatvorila vrata sa uzdahom, a zatim prišla ogledalu i zagledala se u svoj lik. Ono što je videla bilo je znatno drugačije od prizora pre dve godine... Sada je posmatrala lice izmenjeno bolom, životnim tegobama i mržnjom.

Da je mogao videti makar i na tren, Holidej bi odmah prepoznao Lauru Higgins.

Ubice su u kasno popodne stigle u Douglas, grad na reci Nort Plejt. To je bila poslednja železnička stanica na liniji Nebraska. Sunce je već tonulo ka zapadu i žuta kugla postepeno je dobijala rumenu boju.

Rič Gaven, Majk Limbi i Averel Grin jahali su skoro bez predaha i konji su im bili na kraju snaga. Za tako nešto imali su razlog jer su želeli da budu što dalje od Kaspera i „Morganovoig sedla”. I mada su bili ubice najgore vrste, ipak je smrt jedne žene za njih značila opasnost veću od ma koje do tada. Žena je na Zapadu bila simbol časti, potomstva, stub kuće... OGREŠITI SE O NJEN ŽIVOT bio je zločin najgore vrste.

Bili su svesni svega i želeli što više da odmaknu eventualnoj poteri. Osim toga, bio je tu i Ted Tanherd, pajtaš koji je nestao posle zajedničke pljačke. Morali su ga pronaći kako bi došli do svog dela novca. Pretpostavljali su da sakrio u nekom većem mestu jer je tamo manje uočljiv. Pošto je pobegao sa „priličnom” svotom mogao je pretpostaviti da će ga tražiti.

– Prokletstvo! – opsovao je Limbi kada mu je konj poklekao i umalo ga zbacio iz sedla. – Govorio sam da ćemo železnicom brže stići...

– Ne lupetaj! – obrecnu se Gaven na njega. – Zar nisi pomislio da bi nas na stanicama sačekali šerifovi pomoćnici koji su već o svemu obavešteni? A drugo... Imaš savesti da se voziš železnicom koju si nedavno opljačkao?

Majk Limbi se zacereka – Pravo kažeš! Hm... sve mi se čini da će u Daglasu biti gužve.

– Treba da ih izbegavamo – promrmljao je Averel Grin.

– Ostario si, prijatelju! – obrecnu se Limbi. – U poslednje vreme suviše razmišljaš. A to zna bude opasno!

– Hteo bih da poživim još koju godinu...

– Poživećeš, ne brini! Ako izbegneš vešala, onda su ti osigurane mnoge godine u zatvoru!

Limbi se opet zacerekao i malo boje osenčilo je njegovo uvek blede lice.

– Nije mi do šale! – ljutnuo se Grin.

– Da nisi pucao u onu ženu, sada bih spavao u nekom hotelu, a ne u sedlu!

Limbi je zategao usne i okrenuo se prema Grinu.

– Nemoj da držiš pridike, matori! Nisam raspoložen za propovedi. Inače, zvaću te kada me budu vešali!

– To nećeš doživeti jer...

– Dosta! – prekinuo ih je Gaven. – Ulazimo u grad i zato otvorite četvoro očiju! I da znate, prvo ćemo pregledati zid šerifske kancelarije. Možda biti da su poternice već izlepljene.

– Šta? Pa nikada se nisam slikao za tako nešto! – dobaci Limbi veselo.

– Zaveži! – prasnuo je Gaven. – Učinilo mi se da sam video Teda Tanherda!

– Šta? – izbezumio se Limbi. – Šališ li se to sa mnom?

– Rekao sam da mi se učinilo – objasnio je Gaven – a to ne znači da sam siguran. Ima li Ted traku od zmijske kože na šeširu?

– Ima! – dobacio je Grin.

Gaven klimnu glavom.

– I ovaj je imao. Proverićemo! Hajde! Pojahali su, a oblak prašine rasplinjavao se za njima na obe strane ulice, sudarajući se sa zidovima kuća.

Ipak, na mestu gde se Gaven učinilo da je prepoznao Tanherda, više nije bilo nikoga.

– Da nisi sanjao? – upitao je Limbi, okrećući se u sedlu poput zveri uhvaćene u klopku.

– Prokletstvo! – javio se Grin. – Ako je i bio on, odmaglice na vreme!

– Raspitaćemo se okolo – rekao je Gaven.

– Gde? Daglas je pust kao da je pogreb nekog...

I uzaista, ulice su bile i previše mirne, a na mnoge prozore i vrata bili su namaknuti drveni kapci. U vazduhu se osećao opori ukus prašine. Tu i tamo ljudi su stajali u grupicama i razgovarali, ne primećujući strance. Kao da se događalo nešto što se ticalo celog grada.

Kao po komandi, skliznuli su iz sedla pred lokalom „Prvoklasni salun“, krčmom najgore vrste, prljavom, ustajalom prostorijom koja je svake večeri bivala ispunjena i duvanskim dimom i neopisivom galamom.

U ovo doba unutra je bilo samo nekoliko gostiju. Svi su stajali za šankom i tiho pričali o nečemu.

I trojica razbojnika se energičnim koracima uputiše prema šanku.

– Viski! – povikao je Limbi podigavši ruku.

Krčmar je klimnuo glavom, uzeo tri čaše i počeo lagano da sipa. No, Limbi je iskoristio trenutak, uzeo celu flašu i stavio je pored sebe.

– To košta dva dolara – reče čovek za šankom. Bio je to krupan pedesetogodišnjak, jasno izraženih podočnjaka i opuštenih obraza.

Limbi je već pošao rukom prema koltu. No, Gaven ga je preduhitrio.

– Viski je sve skuplji – rekao je i bacio novac na ploču šanka.

Krčmar je slegnuo ramenima dok je Limbi sa negodovanjem pogledao u Gavena. On bi ovom naduvenku već pokazao šta misli o plaćanju unapred.

– Da li je danas neki praznik? – nastavio je Gaven zapodenuti razgovor. – Daglas je tako pust...

– Nije praznik, mister – odvratio je krčmar redajući čaše na policu.. – Ljudi su otišli na groblje...

– Na groblje? Ko je umro?

– Šerif.

– Šerif?

Limbi i Gaven izmenjaše poglede.

– Od čega je umro? – upitao Limbi tiho, trudeći se da ne pokaže radost. Naime, za ovog razbojnika i ubicu smrt svakog šerifa bila je dobra vest. Ovaj ovde možda i nije stigao da pregleda sve poternice.

– Od čega? Od čega ljudi umiru u Daglasu, mister? Od olova, mister...

Limbi je goreo od nestrpljenja da sazna nešto više, ali ga je Gaven brzo smirio nagazivši ga čizmom.

– Iz zasede? – ipak je upitao.

– Krčmar uzdahnu.

– Mislim da je u pitanju sudbina, mister. Naš šerif se slučajno našao u gradskoj štali i to baš u vreme kada se tamo zaustavio neki stranac na umornom konju. Bio je u žurbi i tražio da kupi odmornog konja kako bi odmah nastavio

dalje. Šerifu se učinilo sumnjivo što se ovom toliko žuri jer nije odvojio vreme ni da pokvasi grlo i osveži se u salunu.

Gaven oseti kako ga nešto steže u grlu. Naslućivao je da je krčmareva priča na neki način značajna za njih.

Pošto se nakašljao, čovek za šankom je mirno nastavio:

– Dakle, šerif je upitao neznanca ko je i odakle dolazi. Znate, čulo se za pljačku voza od pre nekoliko dana pa je želeo da proveriti.

– I... šta je uradio? – zapitao je nesvesno Gaven.

– Zatražio je od neznanca da ostane u gradu dok ne dobije opis pljačkaša voza. Na to je stranac potegao revolver i... šerif je ostao na mestu mrtav.

– I...?

– Sada će o svemu odlučiti sudija, ali ne sumnjam da će ubica visiti.

– Sudija? – začudio se Limbi. – Zar je stranac uhvaćen?

– Naravno, mister! – isprsio se krčmar. – Zgrabili smo ga za čas! Sada je iza rešetaka. Čuva ga šerifov pomoćnik, Gaj Garet.

– Kako se stranac zove? – dobaci Grin iz pozadine.

Krčmar slegnu ramenima. Zaista nije znao, a nije ga se ni ticalo.

– Biće obešen, a ime ćete saznati na nadgrobnom spomeniku. Još koliko sutra.

Rič Gaven je ispio piće i izašao napo-
lje.

– Prokletstvo! – promrmljao je Limbi ljutito. – To je sigurno Ted. Uхватili su ga i obesiće ga! A mi? Šta čekamo?

– Zaveži, Majk! – ućutkao ga je Gaven, a zatim sišao sa trema i laganim

koracima krenuo prema zgradi preko puta na kojoj je pisalo „Šerifova kancelarija“.

Limbi i Grin su ga ćutke pratili.

– Šta da radimo? – upita bledunjavi revolveraš nervozno.

– Nekako ćemo ga osloboditi – odvratio je Gaven.

– Noćas?

– Ne, već odmah.

– Ali...

– Mućni malo glavom! – zarežao je Gaven. – Verovatno je više od pola grada na pogrebu. Vidiš kako krčmar reaguje. Svi su voleli šerifa i jedva čekaju da obese njegovog ubicu. Kada se vrate, možda će biti kasno za Tanherda.

– Zbog čega bi bilo?

– Zato što se svašta može desiti.... Šta ako ga razbesneli ljudi linčuju? I što je najvažnije, kako ćemo doći do njega i saznati gde je sklonio naš novac?

– Pa... izgleda da si u pravu...

– I jesam. Uostalom, sada je tamo samo pomoćnik. Videli ste da je ljudi u gradu malo, odnosno, da su ulice skoro prazne. Ovo nam je jedina šansa.

– Onda je iskoristimo! – složio se Limbi.

– Idiote! Pa već idemo, zar ne vidiš?

Limbi se okrenuo oko sebe. Zaista, šerifova kancelarija se nalazila tačno ispred njih.

Sunce je zašlo za bregove i po kućama su počele da se pale prve svetiljke. Mrak je brzo padao i lupeži shvatiše da moraju biti mirni.

– Garete! – doviknuo je Gaven pomoćnikovo ime koje je čuo od krčmara. – Otvori na trenutak!

Malo prozorče na vrhu ulaznih vrata se otvorilo i banditi su kroz rešetke mogli da nazru bledilo nečijeg lica. Odmah zatim sva trojica su ugledala cev puške uperenu pravo u njih.

– Ko ste vi? Šta hoćete? – pitao je glas iznutra.

Limbi je nervozno grčio prste.

– Tražimo pomoćnika šerifa – odvratio je Gaven, trudeći se da mu glas zvuči mirno. Bio je zabrinut jer ovakav doček nije očekivao.

– Ja sam taj – kazao je glas. – A šta vi želite?

– Otvorite, pa ćemo vam reći.

– Ne dolazi u obzir. Ne poznajem vas. Šta hoćete?

– Prvo sklonite pušku – proderao se Limbi.

No, šerifov pomoćnik nije reagovao. Nekoliko trenutaka je vladala tišina u kojoj su banditi međusobno izmenjali zabrinute poglede. Onda se Garet javio i dobacio sigurnim glasom.

– Garete, tražimo jednog plačkaša. Mi smo detektivi sa železnice i izgleda da smo mu za petama.

– Kakvog plačkaša?

Gaven se nije zbunio, već je mirno nastavio i veoma detaljno opisao Teda Tanherda. Izgleda da je to pokolebalo nepoverljivog Gareta.

S druge strane, razbojnik je osetio da je nastupio povoljan trenutak.

– Tražimo samo da ga pogledamo – rekao je. – Možda i nije on.

– Imate li vi kakvu potvrdu da ste sa železnice?

– Imamo – odvratio je Gaven sa sigurnošću u glasu i mašio se za džep.

Brava je škljocnula i vrata su se lagano odškrinula.

Razbojnici su prvo ugledali pušku, a tek onda visokog naočitog mladića pepeljastoplave kodse i dugih zulufa. Još malo se pomerio u stranu i na reveru košulje bljesnula mu je šerifska zvezda.

– Onda je pokažite! – dobacio je kratko.

Gaven je koraknuo napred preturajući po džepovima.

Gaj Gareth je samo malo pomerio pušku nadole. To je Limbiju bilo dovoljno. U istom času je, onako raskrečen i malo pognut, opalio u Gareta i izbio mu pušku iz ruke. Drugi metak pogodio je šerifovog pomoćnika u rame i sa praga ga odbacio unutra. Za njim su uskočili Limbi i Gaven dok je Grin ostao pred vratima, motreći na ulicu.

* * *

– Gle!– uzviknuo je Ted Tanherd ugledavši kroz šešetke Limbijevo lice iscereno u pobednički osmeh.

No, već u sledećem trenutku se uozbiljio shvativši da se dešava nešto neobično. Naime, on se svemu nadao, ali ne i svojim partnerima. Iako je znao da ni sa njima neće biti lako, sve je bilo bolje od konopca koji ga je sutra dan čekao na gradskom trgu.

Inače, Tanherd je bio snažan i visok tridesetogodišnjak, crne razbarušene kose, suvonjavog, uglastog lica i tamnih, lukavih očiju.

– Izlazi, Tede! – dreknuo je Limbi.

– Hajde, brzo! Šta čekaš?

Tanherd je oklevao. Znao je šta ga čeka ako pođe sa njima: dugo ispitivanja o novcu i na kraju metak u leđa.

Međutim, uvek je postojala šansa da se nešto desi. Svuda, osim u ovom megljivom, skučenom zatvoru sa pogledom na vešala.

– Šta čekaš? Da te ispovedimo? – dobacio je Gaven podrugljivo.

Ted Tanherd se prenuo i već posle nekoliko trenutaka našao se u hodniku. Izleteli su napolje i zatekli Grina kako sa revolverom u ruci drži na nišanu nekoliko prispelih građana.

Za to vreme Gaven se okrenuo i nanišanio na fenjer koji se klatio na ulazu u gradsku štalu. Opalio je, svetlost je utrnula ostavljajući deo ulice u tami.

– Brzo! – viknuo je Limbi i krenuo prvi.

Provlačili su se kroz uličice i prolaze između kuća, osluškujući i neprestano se osvrćući. Iako u blizini nisu primetili nikakvo kretanje, nisu smeli da rizikuju.

– Gde su konji? – upitao je Tanherd šapatom.

Niko mu nije odgovorio.

Ušunjali su se u neku razvaljenu šupu, krcatu starim drvenim točkovima, napuklim bačvama i za tren se pritajili.

Oko njih je bilo tiho što je značilo da ih niko nije pratio.

– Šta čekamo? – progundao je Ted Tanherd. Naime, on sada razmišljao samo o tome kako da ode iz grada u kome su ga čekala vešala.

– Čekamo da propevaš – rekao je Gaven. – I bez trikova!

Iako nije mogao da im vidi lica, Tanherd je naslutio šta ga čeka.

– Novac nije kod mene! – kazao je brzo.

– To znamo – dočekaao je Limbi spremno. – Reci gde je.

Ovaj se nasmeja.

– Misliš da sam budala, Limbi? Da kažem, pa da mi saspeš metke u grlo!

– Nemoj da odugovlačiš niti da nam iskušavaš strpljenje – opomenuo ga je Gaven. – Samo hoćemo naš deo i tačka!

– Moj pogotovo... – gundao je Limbi.

Tanherd se izmaknu. Osećao je vreoo Limbijev dah na vratu i pokušao da se udalji.

– Ništa vam neću reći jer...

Limbi nije izdržao već ga je drškom kolta dobro „zakačio” po glavi. Ted je jeknuo i srušio se na zemlju.

Limbi je uzeo sa jednog eksera smotuljak nekog tanjeg konopca i razvezao ga.

– Izuvaj ga! – naredio je Gaven Grinu.

Sve je urađeno munjevitom brzinom: bosom Tanherdu su vezali noge i pod tabane nabacali gomilice trule slame. Gaven i Grin su mu stegli obe ruke, dok mu je Limbi seo na noge i kresnuo palidrvce.

Plamićci su zatreperili u tami i posle kratkog vremena sasvim se približili Tanherdovim nogama. Kada je osetio bol samo je zaškrgutao zubima, zgrčio prste i... onesvestio se.

Limbi se zadivoljno cerio: pomerio mu je noge kako bi pre došao k sebi, a onda nabacao slamu na vatru kako bi plamen ponovo liznuo kožu.

Tanherdovo čelo orosile su krupne graške znoja. Gaven mu je stavio ruku na usta kako bi prigušio urlike bola.

– Govori, izdajniče! – gundao je Limbi, ponovo odmaknuvši gomilu zapaljene truleži. U isto vreme Gaven je malo popustio stisak.

– Prokleti... pacovi... – nije se dao Ted Tanherd.

– Nastavi! – neredio je Gaven i ponovo mu pritisnuo usta šakom.

I tako su nastavljali, odmićući i primićući Tanherda vatri, vodeći računa da im se dojučerašnji pajtaš ne onesvesti...

– Ne mogu više... – promucalo je on u jednom trenutku, a Limbi i Gaven primakoše glave.

– Že... železnička sta... nica... – cedio je slog po slog, iskolačenih očiju.. Bure... bure za vodu...

Limbi pogleda u Gavena.

– Nebesa! – uzviknuo je. – Ko bi se toga setio? Naš novac je u velikom rezervoaru za vodu kojom se napajaju lokomotive? Drugi sakrivaju blago po rupama, a nas prijatelj stavlja lov u vodu!

– Zaveži! – prekinuo ga je Gaven. – Moramo neprimećeni da se izvučemo odavde...

Limbi je zapeo obarač svog kolta.

Ted Tanherd je nemo i užasnuto posmatrao cev koja se okretala prema njemu. Dok su Gaven i Grin stajali na izlazu i osmatrali ulicu, Limbi je povukao oroz...

Pucanj je prolomio tišinu večeri kao prasak groma.

Iznenaden, Gaven je izvukao svoj revolver i odskočio u stranu iako mu nije

bilo jasno odakle mu preti opasnost. Grin je klečao poguren, pokušavajući da razazna šta se događa u tami koja je obavijala Limbija i Tanherda.

– Majk... – začuo se Gavenov šapat. – Zašto si pucao?

– Ovaj pas... – progundao je Limbi – više neće vući za nos svoje prijatelje. Niti će dobiti svoj deo...

– Ti... ubio si ga? – upitao je Gaven muklo.

– Nego? Rekao nam je šta ima i više nam nije potreban.

Žestok udarac pesnice pogodio je La-imbija posred glave i bacio ga na naramak granja u uglu.

– Idiote! – zaurao je Gaven.

Limbi je podvukao noge pod sebe kao prebijen pas. Držao se za vilicu glasno uzdahnulo.

– Ne pokušavaj više da me takneš, Rič! Čuješ li? Tanherd nam je rekao svoje i zaslužio je da crkne. Taj pas je...

Nije stigao da završi rečenicu jer ga je naredni Gavenov udarac dobro protresao.

– Idiote! – zarežao je ovaj. – Šta je Tanherd rekao? Ponovi!

– Za... stanicu. Novac je u buretu sa vodom... Na stanici!

– To sam i ja čuo: na stanici! Ali kojoj, budalo?!!

– A?!!

Gaven je pljunuo prema Limbiju i ustao.

Ovaj je zaboravio na bolove od udaraca i nešto ga je preseklo u grudima. Sada je shvatio da je napravio ogromnu grešku.

– Pakao! – prosiktao je i lupio se šakom po čelu.

– Bolje da bežimo odavde! – dopro je glas spolja. – Konji nisu daleko.

Izašli su sa zapetim koltovima.

– Zapalimo šupu! – dobacio je Gaven.

– To će bar malo zadržati poteru. Brzo!

Grin je oklevajući potražio šibicu u džepu. Nije mu se dopadalo ovo zadržavanje, ali šta da radi... Okrenuo se prema ulazu i... baš u tom trenutku Rič Gaven mu je zadao udarac u potiljak. Ošamućen, Grin je posrnuo i stropoštao se unutra.

Limbi je ustuknuo i izbunjeno pogledao u Gavena.

– De, de... i sam znaš da je lakše deliti na dvojicu rekao je polazeći napred. – A građani treba da imaju nekoga u rukama... bar dok se mi ne udaljimo.

– Dobra ideja! – iskezio se bledunjavko. – Ali ne pokušavaj da je primenjuješ na meni....

– Ti si nešto drugo.

– Možda. Ipak, gledaću da ti ne okrenem leđa...

– Zaveži!

Pošto ga je Gavenov udarac samo okrznuo, Grin se brzo osvestio. Kada je shvatio da su dvojica kompanjona odmaglila i ostavila ga samog, počeo je da psuje i proklinje. No, to nije dugo trajalo. Kao iskusan lupež znao je da se što pre mora skloniti sa opasnog mesta.

Podigao se na kolena i počeo da puzi prema izlazu. Prva misao bila je da treba pobeći po svaku cenu. A kada u tome uspe, trebalo je da stigne dvojicu pajtaša pre nego što pronađu odgovarajuću železničku stanicu.

Možda Gavenova ideja da zapali šupu i nije bila loša. To će odvratiti pažnju od njegovog bekstva. Zato nije smeo da okleva ni časa. Ipak, sam je kresnuo šibicu i prineo gomili slame u uglu. Plamen se jedva probijao kroz vlažne žute vlati, ali se nije gasio. Uskoro je postajao sve veći i ubrzo je dim ispunio prostoriju.

Omamljen, žurno je izašao napolje.

Nameravao je da potrči napred, ali je odjednom zastao osetivši kako mu telom prolaze neprijatni žmarci. Uzdahnuo je i pogledao: ispred njega je stajao čovek.

Prokletstvo, pomislio je Grin. Zar su ga sustigli?

Osećao je iza sebe pucketanje i plamen koji se brzo širio: oko njega se širila purpurno crvena cvetlost i sve se nekako ljuljalo, lelujalo, treperilo...

Sve osim čoveka ispred.

Bio je visok, u krznenom kaputu sa prevrnutom kragnom.. U ruci je ležerno držao „kentaki” pušku kao da se radi o najobičnijem koltu.

A lice? To lice užasnulo je iskusnog razbojnika: velika modra brazgotima pružala se duž levog obraza i kao da ga sužavala sa te strane. Averel Grin se u mislima za tren vratio na „Morganovo sedlo”, na ženu u koju je Limbi pucao i na mladića koga su nemilosrdno udarali.

Sada je taj mladić ćutke stajao pred njim.

Grin se osvrnuo oko sebe. Ako je mladi rančer bio sam onda i nije tako strašno; ali ako je na čelu potere, onda su ostali samo koju jard iza...

Zato nije smeo da okleva.

Obojica su potegla istovremeno: grmljavina puške ugušila je revolverski pucanj i Averel Grin pao je kao gromom pogođen. Silovit udar zrna odbacio ga je nazad prema vatri. Pao je na leđa i više se nije pomakao.

Bili Tanherd je zakoračio u plamen.

Ljudi su već stizali. Među prvima je došao Gaj Garet, pridržavajući slobodnom rukom ranjeno rame. Polukrug ćutljivih građana čekao je da se iz plamena pojavi nepoznati.

Pomoćnik šerifa je pogledao lica ljudi oko sebe.

– Ko je sada ovaj?

Neki su slegnuli ramenima, dok su drugi samo odmahnuli rukom.

– Video sam ga za trenutak – javio se čovečuljak iz gomile probijajući se do Gareta. – Ima strašno lice, zaista strašno! Kao da je bio u paklu!

– Ne trabunjaj, Džo! – nasmejaše se najbliži. – Opet si se napio kod Kokrana!

– Nisam! Stvarno sam ga video! Ima ovaliki ožiljak na obrazu –dodao je i pokazao rukom dužinu od otprilike pola metra.

– Skrati malo, Džo! – podsmehnuo se neko.

– Evo ga! Izlazi!

Iz zaista, Bili Tanherd se iz plamena pojavio kao duh. Njegova odeća se pušila, a na krajevima rukava poigravali su se plamićci. Preko ramena je nosio telo svoga brata.

Dočekao ga je muk. Lagano je spustio leš na zemlju i tada su svi mogli videti ko je u pitanju.

– Pa to je šerifov ubica! – uzviknuo je čovečuljak

– Vidim!– odvratio je Gareth nervozno. Onda je za tren pogledao prema Biliju i naježio se ugledajući mu levu stranu lica.

– A što tamo leži?

– Jedan od bandita – prepoznao ga je Gareth. – Predstavili su se kao agenti železnice...

– Jedan je tu, ali gde su ostali?

– Odmaglili su.

– Šteta! Neće biti vešala – dobacio j neko.

Za to vreme Bili Tanherd je skinuo šešir i stavio ga na grudi. Nekoliko minuta je tako stajao, zagledan u telo starijeg brata kome je sudbina prerano zatvorila put. U stvari, nemo se opraštao od njega.

Zatim je stavio šešir, okrenuo se i mirno prošao kroz špalir.

– Kakvo lice... – promrmlja Gareth dok je Bili nestajao iza prvog ugla.

Ljudi tek tada zažagoriše.

– Šta čekamo? – povikao je jedan postariji čovek u fino skrojenom odelu. – Zašto stojimo?

– Zašto? – ponovio je Gareth mehanički. – Recite nam vi, gradonačelniče!

Čovek u elegantnom odelu se nakašlja.

– Stojimo ovde i puštamo da ubice odu iz grada bez saslušanja. Obojica su već odmaglila, a sada vidimo da je otišao i onaj sa ožiljkom. Uostalom, šta je to sa nama? Ako nam je šerif mrtav, nije moguće da je u nama umrla sva hrabrost i poštovanje prema zakonu i redu?

– U pravu ste – odvratio je i ljudi glasno zažagoriše.

Gradonačelnik je podigao ruke i umirio masu.

– Ne smemo dozvoliti da raznorazni lupeži donesu bezakonje u Daglas! Zato zahtevam da uhvatite bandite, ali i onog sa ožiljkom! Slažete li se?

– Slažemo se!

– U redu. Omda neka Gareth povede poteru. Garete! Gde je nestao taj mlađić?

– Ovde je! – dobacio je neko.

– Gde je?

– Leži! Onesvestio se...

Svi su namah začutili; pomoćnik šerifa grada Dagleasa ležao je na zemlji, bez svesti. Velika tamnocrvena mrlja na ramenu rasla je sve brže i brže i natapala košulju.

Gradonačelnik se počesa po glavi. Odjednom je sve bilo drugačije. Nije znao šta da preduzme.

– Moramo ga odneti doktoru – predložio je neko.

– Da. Odmah to učinite.

– A potera? Da mi ostali krenemo? Šta mislite?

Gradonačelnik je čuo ovo pitanje znajući da se od njega očekuje brz odgovor. No, on nije mogao da ga da. Samo je natukao šešir još dublje na čelo:

– Pa... mislim da treba da sačekamo da se Gareth oporavi!

Ljudi su zgledali, a onda pognuli glave. Ovakav odgovor nikako nisu očekivali, bar ne od gradonačelnika. Sva njihova rešenost da krenu u poteru i pronađu ubicu nestala je kao rukom odnešena.

IV

Kada se niko nije nadao, na scenu je stupio još jedan stranac. Bio je visok i

vitak, u crnom, elegantnom odelu modernog kroja i košulji beloju kao sneg. Pojavio se tako iznenada da se činilo kao da je iznikao iz zemlje.

Oni bliži njemu zapazili su da nosi kolt čija je drška obložena slonovačom. Doduše, to skupoceno i lepo oružje u potpunosti je pristajalo figuri čoveka u crnom. Verovatno je umeo i da ga koristi.

– Ko ste sada vi? – trgnu se gradonačelnik ugledavši nepoznatog kako se saginje nad ranjenikom.

Stranac mu nije odgovorio.

Brzo i vešto je očistio ranu, posuo je nekim praškom i previo čistim zavojem. Kada je završio, Gaj Garet je otvorio oči. Pri slabom odsjaju vatre koja se gasila i povlačila pred tamom, pomoćnik šerifa iz Daglasa sreo se sa hladnim, ledenoplavim očima u kojima je bilo toliko pitanja.

Da bi povratio delimično izgubljeni ugled, gradonačelnik je pronašao svoju šansu da se ponovo nametne građanima.

– Ko ste vi? – ponovo je upitao stranca.

– Zubni lekar – odvratio je Dok. – A ko ste vi?

– Ja sam gradonačelnik ovog... Zubni lekar, rekoste?? Nisam znao da je Garet ranjen u zube! – dodaje osmehujući se i krišom gledajući oko sebe.

Što se tiče okolnih ljudi, na dosetku se niko nije nasmejavao. No, sada nije mogao nazad. – Nisam čuo vaše ime, mister...?

– Niste čuli – složio se stranac – jer vam ga nisam ni rekao. A vezano za ovog čoveka – rekao je i pokazao na

Gareta – mislim da ga treba smestiti u postelju.

Nekolicina ljudi odmah je prišla kako bi pomogli ranjeniku. Odneli su ga na rukama i potražili kola koja bi ga odnela do lekara.

Dok Holidej je izvadio cigaru; nekoliko trenutaka razmišljao je o tome da li je „Prvoklasni salon” još uvek ona ista jazbina ili se nešto u njemu bar malo promenilo.

– Poznajete li ovog čoveka ovde? – upitao je pokazujući na Grina.

Iako nije ni pogledao prema njemu, Džordžijanac je odvratio kratko i odlučno:

– Ne, ne poznajem ga.

– A onog sa ožiljkom?

– Možda – odvrati Dok zagonetno.

Gradonačelnik je počeo da se preznojava.

– Pretpostavljam da ni vas niko ne poznaje? – dodao je rezignirano.

– Poznajem ga ja... – začuo se jedan mukli drhtavi glas.

Ljudi su se iznenađeno okrenuli i propustili bliže sedokosog Baklera, vlasnika konjušnice koji je prilazio poštapajući se. Imao je dugu sedu bradu i lukave živahne oči koje su radoznalo posmatrale svet oko sebe.

– Zaista ga poznaješ, Baklere? – ponovio je gradonačelnik.

Starac klimnu glavom i okrete se prema Džordžijancu.

– Zdravo, Dok – dobacio je srdačno.

– Dugo je prošlo od našeg poslednjeg viđenja, zar ne?

– Dugo, veoma dugo – složio se Holidej. – Bila su to srećna vremena.

– Da... stara dobra vremena. Sada je sve drugačije...

– Ipak, vi se ne menjate.

Vlasnik konjušnice se nasmeja i odmahnu glavom.

– To je zato što sam više sa konjima nego sa ljudima.

Ljudi su ćutke slušali ovaj neobičan razgovor.

Prvi se pribrao gradonačelnik.

– Baklere, o čemu ti pričaš? Kako si nazvao ovog... ovog džentlmena? Da li je on zaista doktor?

– Jeste – odvratio je sedokosi vlasnik konjušnice. To je doktor Džon Holidej, dragi moji. Ili Dok Holidej, ako vam je tako jednostavnije.

Kroz gomilu je prostrujao žamor, a Doku se učinilo da su ljudi ustuknuli korak nazad.

– Dok Holidej? – zabezeknuo se gradonačelnik. – Revolveraš i kockar? Nebesa, počinju teški dani za Daglas...

– Oni su počeli odavno – dobacio je pričljivi Bakler.

– Kako to? Š... šta mislite?

– Teško je od kada ste vi gradonačelnik – pojasnio je starac. – Sve što je...

– Čujte, Bakleru – prekinuo ga je gradonačelnik mudro. – Mislim da je sada previše. Bez obzira na vaše godine i ovo poznanstvo sa Holidejem, poslednji put vas opominjem da ću...

Stari je odmahnuo rukom kao da je želeo da kaže kako je svaki razgovor o ovoj temi suvišan.

– Nemojte da se trudite, gradonačelnice. Ja imam toliko godina i iskustva da me niko ne može zaplašiti. Zato u svakoj prilici govorim istinu, ne vodeći računa da li se ona nekome...

Zastao je jer su se odjednom začuli nerazgovetni glasovi, a onda povici koji su se sve više približavali. Nije prošlo ni dva minuta, a mladić u jarkocrvenoj košulji, razbarušene kose i bez šešira uleteo je u gomilu.

– Šta je, Džaspere? Šta se desilo? – povikao je neko.

Momak je duboko uzdahnio pokušavajući da dođe do vazduha.

– Govori jednom! – dodao je neko iz pozadine. – Nije valjda opljačkan voz?

Momak odrečno zavrti glavom.

– Pa šta je onda, do vraga?

– Bure... Veliko bure sa stanice...

– Dobro, de... I šta je sa tim buretom?

– Neko ga je oborio! Svo se raspalo...!

– Kažeš da je neko oborio bure sa vodom? – upitao je Barkli sumnjičavo. – Da ti nisi svraćao u salun, momče?

– Ne, naravno da nisam... Raspremao sam magacin za utovar kada mi se učinilo da čujem topot konja... Izašao sam, a onda je iza mene nešto šušnulo...

– Ko je bio?

– Ne znam! Hoću da kažem da me je neko lupio po glavi i da sam pao... Kada sam se osvestio, bure je bilo na zemlji, polomljeno i... prosuto...

Gradonačelnik se počesa po bradi.

– Ništa nije jasno – promrmljao je.

– Sedokosi vlasnik konjušnice radoznalo odmeri Džordžijanca.

– Šta vi mislite, Dok?

Holidej je samo slegnuo ramenima. Očigledno da je u svemu ovome nešto postojalo. Ali, šta?

– Ostajete li u Daglasu? – upita stari.

– Samo ovu noć, mister.

– Onda ću vas častiti brendijem – predložio je starac.

– Prihvatam. Ali popiću samo jedan.

Uputili su se prema „Prvoklasnom salunu” praćeni pogledima nedoumice i straha. Jer, pojava čuvenog strelca i revolveraša Doka Holideja mogla je da znači samo nevolje. On je samom svojom pojavom privlačio najrazličitije avanturiste i ljude željne obračuna i brze slave.

I sada je bio u Daglasu.

– Uh, uh... – samo nam je još on trebao – gundao je gradonačelnik.

* * *

Duboko u noć, kada su i poslednji gosti naopustili „Prvoklasni salun”, za kockarskim stolom još uvek je sedeo čovek iz Džordžije.

Krčmar je pospano raspremao čaše na šanku, ne nalazeći način da strancu stavi do znanja da se i njemu spava.

Za to vreme, Dok je sedeo za stolom u uglu utonuvši u svoj mir. Pred sobom je imao novine iz Vašingtona u kojima je izvesni Arb opisao njegove poslednje doživljaje u Ebileni. Nije mu se spavalo pa je još uvek sedeo i ređao karte.

Možda bi bilo bolje da jeste.

Naime, na ulaznim vratima pojavila se cev kolta.

Nepoznati neprijatelj nišanio je pravo u Džordžijanca! Sve je bilo samo pitanje sekundi...

Krčmar je zevao i protezao se, rešen da zamoli kockara da ode u sobu, a on napokon počisti lokal. Hteo je da baci pogled napolje i oceni kakvo će sutra

biti vreme. Video je blede sjaj zvezda, a onda...

Da, oči ga nisu varale! Bila je to stvarno nečija ruka sa oružjem...

Ugledavši scenu na vratima, ukočio se od iznenađenja. Mada oružje nije bilo upereno u njega, takav prizor u ovo doba naprosto ga je šokirao.

Srećom, taj njegov zaplašeni pogled primetio je i Džordžijanac. U trenu je sve shvatio i bacio se na pod. Baš u tom času sa vrata je odjeknuo pucanj.

Zabezeknuti krčmar nije ni trepnuo, a kolt sa niklovanom cevi izleteo je iz futrole i bljunuo ubitačnu vatru.

Kada su pucnji zamrli, zavladala je mukla tišina.

Onda je ubici iz zasede ispao kolt, a tren kasnije nečije telo palo je na vrata, odgurnulo ih svom žestinom i tresnulo o pod tako jako da su čaše na polici iza krčmara snažno zazvečale.

– Nebesa! – prošaputao je čovek iza šanka, spreman da se prekrsti.

Holidej je ustao, vratio kolt u futrolu i mirno otresao prašinu sa odela. I dok je krčmar zabezeknuto posmatrao mrtvog neznanca na podu, Dok je oslušnuo topot konja koji se udaljavao...

Poznanik iz Kaspera je uhvatio maglu na vreme, zaključio je. Jer, mrtav čovek na podu saluna nije bio niko drugi do Greg Barnabi. Privučen obećanom nagradom, razbojnik je sa Koulom dojahao u Daglas; naravno, nije mogao da odoli ubilačkoj želji kada je spazio samog Doka u salunu.

On je to gledao kao na životnu šansu, ali nije uspeo da je ostvari. Sada je ležao na podu saluna, nepomičan, širom otvorenih, staklastih očiju.

Njegov partner nije želeo da reskira. Čim je Holidej pripucao on se bacio na konja i odmaglio. Nije se ni okrenuo da vidi šta mu je prijateljem.

Džordžijanac je došao do šanka i kucnuo prstom po ploči.

– Brendi! – rekao je.

Krčmar je trepnuo nekoliko puta i užurbano natočio piće.

– Po... poznajete li ovoga, mister? – upitao je i pokazao na Barnabija. Još uvek opčinjen brzinom kojom je Holidej potegao svoje oružje i pogodio ubicu, krčmar je piljio u svog gosta kao u priviđenje.

– Jednom smo se sreli – odvratio je Dok mirno. – Nije imao sreće u kartama.

Čovek iza šanka zavrte glavom.

– Izgleda da ga je večeras sreća sasvim napustila.

Dok odgurnu čašu od sebe i krenu prema stepeništu. Krčmar je gledao za njim, kršeći prste.

– Ali, mister, šta ću sa ovim ovde? – zavapio je.

– Zovi grobara i sveštenika – odgovorio je Dok. – Za lekara je suviše kasno.

* * *

Jutro je svanulo vedro i prohladno.

Grad se budio lagano, odmah posle izlaska sunca. Iz pravca juga čuo se prodoran zvuk lokomotive. Voz je u Glas dolazio samo jednom nedeljno.

Gaj Garet se probudio mnogo bolje raspoložen nego sinoć. Tek kada je bolje pogledao oko sebe shvatio je da se nalazi u lekarevoj kući. Naime, velika

belo okrečena soba sa ružičastim zavesama i bogato ukrašenim lusterom u poređenju sa njegovim sobičkom ličila je na pravi raj. Ogromni meki jastuk pod njim prosto je mamio na san i odmor. Sve je bilo čisto i mirišljivo... Na tren je sklopio oči i uzdahnuo.

Neko vreme je uživao u tišini.

Onda je začuo šum vrata i otvorio oči. Ugledao je doktora Nila, simpatičnog proćelavog čikicu u beloj košulji u društvu sa nekim strancem. Čovek je bio mnogo viši od njega, nosio je tamno elegantno odelo i isti takav šešir sa ravnim obodom. Iako mu je lice opaljeno suncem bilo u senci, Gaj je osetio kako ga ispitivački odmeravaju dva ledenoplava oka.

– No, kako je – osmehnuo mu se stari Nil, prilazerći. – Možeš li da govoriš?

– Naravno, doktore – potvrdio je.

– Koliko već ležim? Nisam baš siguran...

– Od sinoć! Ovaj mister ovde – rekao je i pokazao na Džordžijanca – odlično te je previo, a posle toga su te doneli ovamo.

– Ja...ne sećam se šta se desilo – promrmljao je pomoćnik šerifa. – Odjednom mi se smračilo i... ovde sam se probudio! Da li je čovek sa ožiljkom u gradu? Ko je on?

Nil je slegnuo ramenima.

– To niko ne zna. Verovatno je u pitanju obračun, ali vraški je gadna stvar što su izabrali Glas za to...

Onda se lekar trgao osetivši da se zapričao. Prisustvo Doka Holideja opomenulo ga je da nije došao samo da Garetu priupita za zdravlje.

– Ako biste bili ljubazni – preduhitri Holidej lekara, ne želeći da ga ovaj predstavlja – da mi opišete lupeže koji su vas napali. Jedan je mrtav. Kako su izgledala ona dvojica?

Garet se namrštio naprežući da se seti. Iako je bio suton, ipak ih je jasno video.

– Jednog se odlično sećam – rekao je. – Uzano, blede lice, orlovski nos... Taj me je i ranio. Izgleda... da je vrlo brz...

– A drugi?

– Taj je nešto krupniji, četvrtastog lica, proćerlav. Šešir mu je stalno na ramenima. Ostale stvari... pa, ništa posebno. Obučeni su kao i svi drugi. U stvari, nisam stigao detaljnije da ih zagledam.

Holidej je ćuteći slušao.

– Kako su vas izmamili napolje? – upitao je.

– Naseo sam... Rekli su da su detektivi sa železnice i da traže nekog pljačkaša. Opisali su zatvorenika i hteli da proveru da li je naš zatvorenik taj. Tako sam otvorio...

Holidej se za trenutak zamislio.

– Rekoste da su se predstavili kao detektivi sa železnice?

– Da.

– Da li ti je poznato da se desila neka pljačka u vezi sa železnicom?

Garet pogleda u lekara kao da pita čemu ovo ispitivanje. Nije znao ko je čovek u crnom, ali se nije usudio ni da pita.

– Velika pošiljka novca za banku u Čejenu je opljačkana mada je bila pod stražom – počeo je posle kraće pauze.

– Napadači su bili preobučeni u unifor-

me železničkih službenika. Mislim da su bila dvojica... Treći je čekao iza njih sa artiljerijom. Odneli su pedeset hiljada dolara. Toliko znam.

– Rekoste da ih je bilo trojica?

– Da. Ako je bilo više, onda ih je neko čekao negde sa konjima...

Holidej klimnu glavom, jedva primetno se osmehnuo, rukom je dodirnuo obod šešira i izašao napolje.

Garet je ćutke gledao za njim. Pogled mu je ostao prikovan za vrata i kada je Holidej odavno nestao sa praga.

– Nebesa? – prošaputao je. – Ko je taj čovek? Nije valjda Vajat Erp?

Doktor Nil se nasmešio.

– Ne, nije. To je samo Dok Holidej.

Mladi pomoćnik šerifa se naglo ispradio i to mu je pričinilo strahovitu bol. Jeknuo je i ponovo se zavalio na ja-stuk.

– Rekli ste „samo“, doktore! Zar hoćete nešto više? Samo... šta revolversaš kao on traži u Daglasu? Zar ga gradonačelnik nije proterao iz grada? I čemu...

– Barkli? – ljutnuo se lekar. – A zašto bi on nekoga proterivao? I zbog čega? Holidej te je previo i poslao u krevet dok su ostali stajali kao kojoti oko vatre... Samo da znaš, momče, Dok nije ono što se o njemu priča.

V

Džeremi Koul je izgubio prijatelja: Greg Barnabi je ostao na podu saluna u Daglasu. Pošto ga je ustrelio onaj prokleti Holidej, on nije imao nameru da se sveti. Osim toga, njegovu sujetu nije mogla da povredi jedna partija

karata ili izgubljeni dvoboj koltovima. Samo je želeo dobro da zaradi, ali to mu nije uspelo; dva puta se sreo sa Holidejem i dva puta je loše prošao. Treći put nije hteo ni da pokuša. Ne, ni za više od hiljadu dolara.

Zato je pobjegao i spasao život.

Sada je jahao uzvišicom, ne bi li na nekom zavijutku stigao voz koji je klopao prema Ajronu. Bilo je jutro i sunce se promaljalo kroz granje. Prede kroz koji je prolazio zahuktali voz bio je bujan i raznolik: padine obrasle travom smenjivali su šumarci, polja su se graničila sa brežuljkastim pašnjacima, a sasušena rečna korita sa kanjonima...

Džeremi Koul je prečicom izbio na zaravan odakle je mogao da se spusti prema krivini. Na tom mestu uzdizao se blok stenja obrastao kržljivim žbunjem i tankim drvećem.

Razbojnik je klimnuo glavom i poterao konja dole.

Voz je sve više usporavao.

U jednom polupraznom vagonu, odmah do prozora, klatila su se jedan preko puta drugog, oba begunca iz Dagleasa. Nisu imali sreće na železničkoj stanici u tom gradu; naime, teškom mukom su oborili veliko bure sa vodom, sve ispraznili i pretražili i opet ništa!

Rič Gaven je bio strahovito ljut.

– Prokleti idiote! – izderao se na Limbija. – Zbog tebe moramo da pretražujemo sve stanice na celoj liniji... A možda i dalje!

Bledunjavi revolveraš nije odgovorio ništa pošto mu je bilo jasno da zabrljao. Međutim, u sebi se zakleo da će

jednoga dana vratiti Gavenu za sve ove uvrede. Jednoga dana!

Sada su išli železnicom, istom prugom koja ih je spajala sa Čejenom. Prva stanica posle Dagleasa bio je gradić Ajron.

Trebalo je ponovo čekati noć.

Čitali su gotovo celim putem. Limbi je mrzovoljno odmeravao ostale putnike: kauboji koji su smrdeli na znoj i balegu, neki trgovac sa torbom iz koje su virile četke i jedan Meksikanac koji se šćućurio u uglu.

Uzdahnuo je i sa dosadom posmatrao pejzaž koji je promicao; u jednom trenutku mu se učinilo da je spazio jahača, ali kada se pridigao na sedištu slika je ostala ista: drveće, kamenje i komad prozračnog neba. Ponovo je klonuo na sedište, psujući uspone na kojima je lokomotiva poslednjom snagom izvlačila svoj teret, svakog časa preteći da će stati i poleteti natrag.

– Šta je? – upita posle nekoliko trenutaka Gaven, osetivši da ga partner snažno drmusa.

Limbi je pokazao prstom.

Ugledali su jahača koji je baš u tom trenutku ostavio konja, natovarivši sedlo na rame i počeo da se spušta prema vozu.

Koul je hvatao korak sa vagonom u kome su sedela baš njih dvojica. Kada se levom rukom uhvatio za šipku na stepenicama, Limbi je mogao da vidi neobrijano lice, kose oči i velike klem-pave uši koje su pridržavale šešir.

– Izgleda da nema kartu – iscerio se.

– Zato ima kolt – iscerio se Gaven.

– Sija kao u prodavnici, a to mi se sviđa.

Za to vreme Koul je već ulazio u vagon. Odmerio je sve putnike, malo duže se zadržao osmatrajući Limbija i Gavena, a onda je bacio sedlo na prvo slobodno mesto i seo.

Gaven je razmišljao; čovek koji tako upada u voz i lako se odriče konja sigurno ima para za bacanje ili je, pak, u velikoj neprilici. Još jednom ga osmotrivši, on zaključi da je u pitanju ovo drugo.

Džeremi Koul se ispružio na sedištu, stavio sedlo pod glavu i sklopio oči.

Limbi je počeo da se vrpolti: skinuo je šešir i nervozno lomio prste.

– Šta je, šta te muči? – upitira Gaven tiho.

– Tanherd! – odvrati bledunjavi jedva čujno. Onda se okrenuo oko sebe i još više se nagnuo prema pajtašu. – Razmisli; Tanherd je bio u mukama i znao je da će umreti ako nam oda skrovište... Zar nije mogao da nas slaže i tako nam se osveti?

– U pravu si – mirno se složio Gaven.

– Jesam li? – iscerio se Limbi ozareno. – Pa šta onda radimo? Izigravamo budale?

Gaven se lagano ispravio.

– Proveravamo! Tanherd je možda slagao, a možda i nije. Naše je da to proverimo! Ništa drugo nam ne preostaje! Da, još nešto! Ne zaboravi da si ga ti ubio!

– Stalno me podsećaš na to – zareža Limbi. – Eto, priznajem da sam pogrešio, ali jasno mi je da nemam ama baš ništa od tog priznanja...

– Onda bar zaveži!

Nekoliko trenutaka sedeli su zamišljeni i ljuti; Gaven se okrenuo prema

prozoru, a Limbi je sklopio oči. Onda je osetio da im neko prilazi i brzo se prenuo.

Pred njima je stajao Džeremi Koul i smeškao se.

Njih dvojica izmenjaše značajne poglede. Šta bi sada ovo trebalo da znači?

– U čemu je stvar, klempavi? – obrecnu se Limbi i ruka mu skliznu prema opasaču. To nije izmaklo Koulu, ali se pravio nevešt.

– Čuo sam da pominjete Tanherda – rekao je ovaj mirno.

Lupeži se zgledaše.

– Možda smo ga i pomenuli, a možda i nismo – dobaci Gaven. – A šta se to tebe tiče?

– Bio sam u Kasperu – nastavi Koul istim tonom – kada su javili da su trojica bandita ubili jednu ženu i prebili mladog rančera. On se zvao Bili Tanherd, zar ne?

Gaven je ispod oka osmotrio Limbija koji je postajao sve bleđi i nervozniji. Koul je govorio tiho, no dovoljno jasno da ga obojica razumeju.

– Bilo bi bolje da se pokupiš i odeš! – odbrusio je Limbi. – Inače...

– To o čemu pričaš, bratac – umeša se Gaven želeći da spreči Limbija da ne napravi neku glupost – to nema nikakve veze sa nama. Baš nikakve, razumeš li?

Koul slegnu ramenima.

– Ja to onako... Čuo sam da pominjete ime Tanherd. Za ubice žene nema dugog suđenja, zar ne? U tom slučaju ima nešto opasnije od zakona...

– Baš me interesije šta je to? – dobaci Limbi ironično.

– Tanherd! Onaj mladić koga su onako unakazili. Bio je u Kasperu, a čuo sam da je svraćao i u Daglas. Izgleda da je ubicama za petama...

– Zaista? Pa svako radi svoj posao – prokomentarisao je Gaven trudeći se da zvuči ravnodušno.

– Možda. Hteo sam da malo porazgovaramo, ali ako nećete... – progundao je Limbi i okrenuo se da pođe.

– Čekaj! – pozvao je Gaven. – Dođi ovamo i sedi! Imam jedan posao za tebe!

Ovaj se okrete.

– Posao? Otprilike koliko?

– Pa recimo... pet hiljada dolara!

– U tom slučaju ću sesti. Hm... znao sam da imam posla sa pravim ljudima.

VI

Velika polutrula daska na kojoj je pisalo Silver Krik označavala je početak gradskog atara.

Silver Krik je doživeo sudbinu mnogih naglo podignutih, pa onda napuštenih gradova kakvih je dosta bilo na Zapadu. Kada je u tom kraju pronađena srebrna ruda, ljudi su došli sa svih strana, a kuće, prodavnice i saluni nikli su za veoma kratko vreme. Tada je u Silver Kriku, rudarskom naselju u podnožju Larami planina, sve vrvelo od života. Tako je trajalo nekoliko godina, a onda je rude nestalo! Jednostavno, srebrne žice su se iscrpele i sve je stalo. Iz grada su prvo otišli kopači, a zatim i ostali. Sve je opustelo za nekoliko meseci, kuće su počele da propadaju, a vetarovi i kiše učinili su svoje.

Onda se jednoga dana neko setio da bi grad ponovo mogao da oživi. Nekoliko porodica iz karavana koji su se kretali na sever zaustavile su se tu kako bi se odmorile. Opijeni prirodom, promenili su odluku i rešili da ostanu u napuštenom gradu, preure kuće i započnu novi život. Istina, srebra nije bilo, ali je okolna zemlja bila veoma dobra; puno mesta za ispašu i dovoljno vode garantovali su uspešan početak. Uskoro je dovitljivi Dejvid Glenmor u glavnoj ulici otvorio salun zvučnog imena „Srebrna princeza“, nabavio kockarski rulet i... mušterije su počele da dolaze. S vremena na vreme Glenmor je dovlačio zabavljačke trupe sa lepim devojkama i posao je cvetao.

Vesti su se brzo širile i uskoro su u okolini nikli mnogi rančevi koji su se brzo širili donoseći odlična goveda iz južne Dakote i Kolorada. Tako se Silver Krik za kratko vreme preporodio. Naime, od avetinjskog grada stvoreno je urbano mesto u koje je svraćao šaroliki svet stvarajući užurbanu, prilično veselu atmosferu.

No, Silver Krik je imao i svojih teških trenutaka.

Jednog takvog dana u grad je ujahao Bili Tanherd čiji se konj jedva kretao od umora. Bilo je večer, doba koje je najviše odgovaralo čoveku sa ožiljkom. Naime, izbegavao je da se u naseljima pojavljuje po danu, znajući sa kakvim osećanjima ga ljudi posmatraju.

Bilo je večer i u gradu je vladala tišina. To mu se učinilo neobičnim, ali je ipak nastavio put. Zaustavio se ispred osvetljenog saluna „Srebrna princeza“ iz koga se nije čuo uobičajeni žagor,

galama i muzika koje su pratile sve saluna na Zapadu.

I baš kada se upitao i čemu se radi iz mraka se začuo oštar glas:

– Stoj, stranče!

– Zategao je uzde i konj se, snažno frknuvši, ukopao u mestu.

Sačekao je nekoliko sekundi i ugledao omalenog, suvonjavog čovečuljka koji je izašao iz senke nastrešnice i pažljivo mu prišao.

– Odakle dolaziš? – upitao je.

Bili pokaza glavom iza sebe.

– Ne umeš da govoriš, a?

Mladić je oćutao. Sada je znao da su se njegove sumnje pokazale tačnim: nešto nije bilo u redu u Silver Kriku.

– Pa... možda je i bolje što ćutiš – prokomentarisao je čikica. – A sada lepo okreni konja i vrati se odakle si došao!

Rekavši to, izvukao je kolt kako bi svoju naredbu potkrepio jačim „argumentima“.

– Ovaj grad je zauzeo Aleks Braj – nastavio je čovek. – Ako si čuo za to ime, onda ti ga neću dva puta ponavljati – dodao je.

Bili Tanherd nikada nije čuo za Aleksa Braja. Ali, bio je gladan, a njegovom konju su bili potrebni odmor i hrana. Osim toga, sedlo mu nikako nije ličilo na postelju u kojoj bi voleo da provede ostatak noći.

Pošto je konjanik i dalje stajao u mestu, Brajov čovek mu je prišao i tek tada spazio cev puške. Zato se brzo izmakao i podigao oružje.

– Baci tu pušku! – naredio je Biliju.

– Ali pažljivo...

Mladić je lagano uzeo oružje za cev i pružio ruku. Čovek je samo trebalo da je dohvati za kundak... Uz najveći oprez, on je to i učinio.

No, ni taj oprez mu nije vredeo. Oslobođena uzengija, Bilijeva desna noga iznenada se otrgla i vrh čizme pogodio je krivonogog tačno u ruku. Kolt je odleteo u stranu, a mladić je munjevito skliznuo iz sedla i bacio se na napadača. Ugledavši levu, unakaženu stranu Bilijevog lica, Brajov čovek ustuknu. Iznenadenje ga je za trenutak paralisalo i oduzelo mu dah. Sledio je žestok udarac u slepoočnicu tako da mu se glava samo izvrnula u stranu.

Tanherd se podigao sa puškom u ruci. Levom rukom je obuhvatio neznaničeve noge i odvukao ga u senku nastrešnice. Još jednom se okrenuo da proveru okolinu, a onda poveo konja prema štali koja se nalazila preko puta.

Unutra nije bilo nikoga, a nekoliko konja u trošnim drvenim boksovima mirno je jelo. Bili je našao mesto za svoga i ubacio mu naramak sena; onda je iz velikog bureta zahvatio kofu vode i prineo je umornoj životinji.

Pošto je obavio sve što je bilo potrebno ugasio je fenjer i stavio ga kod izlaza.

Salun „Srebrna princeza“ bio je najosvetljeniji, pa se uputio u tom pravcu. Tamo je sigurno bio taj prokleti Braj, jedan od lupeža koji zauzima zabačene gradove, pljačka ih, a onda produžava dalje.

Znajući sve to, Bili nije išao do ulaza. Sa druge strane nalazio se nizak krov neke pomoćne zgrade odakle se najlakše stizalo do prozora saluna..

Dejvid Glenmor je proživljavao svoje najteže trenutke otkako je stigao u Silver Krik. On, koji se nikada nije plašio teškoća i uvek bio pun radosti i smeha, sada je drhtao i na najmanji šum. Još uvek je dobro izgledao; bio je okretan, snažan, vičan svom poslu i veoma pouzdan. Zbog toga je među doseljenicima u Silver Kriku uživao najveći ugled. U svom salunu je umeo da služi goste, ali i da im pomogne, ili pak sedne sa njima za kartaški sto. Isto tako, znao je da izjaše sa kaubojima i rančerima i pomogne im da sprovedu stoku do prve železničke stanice. Nije se libio ni jednog društva i zato su ga svi voleli.

Međutim, to se nije ticalo Aleksa Braja.

Te večeri Glenmor je sedeo u jednoj od soba svoga saluna, čvrsto privezan za stolicu i sa velikom prljavom krpom u ustima. Levo oko pretvorilo mu se u ružnu oteklinu prekrivenu tamnomodrom masnicom, dok je leva usna bila „dobro” rasečena. Sve u svemu, nije izgledao najbolje.

A sve je počelo kada je istog popodneva razbojnik iz Kolorada Aleks Braj ujahao u grad sa šestoricom svojih ljudi, sve iskusnih lupeža i ubica. Pre toga se jedan od njih ušunjao u gradić i pažljivo ispitao situaciju.

Jer, Silver Krik nije imao šerifa, a ni gradonačelnika. Sve te poslove obavljao je Dejvid Glenmor uz svesrdnu pomoć ostalih građana. Bilo je to veoma čudno za nemirni Zapad, ali ljudi su bili zadovoljni i smatrali da im ništa drugo

ne treba. Živeli su mirno i očekivali su da ih i drugi ostave na miru.

Kada mu je jedan od njegovih ljudi to ispričao, Aleks Braj nije mogao da veruje.

– Pa to je nešto najluđe što sam ikada čuo! – dobacio je kroz smeh.

I ostali članovi bande su se nasmejali dok je vođa dodao – Ne treba im šerif, ha, ha, ha. Oh, uskoro ćemo se pozabaviti njima i njihovim glupim gradom.

Aleks Braj je bio sin sveštenika iz Puebla, rano ostao bez majke i nikada u dobrim odnosima sa ocem. Kada je pbegao iz manastira u koji ga je otac poslao, pridružio se jednoj grupi Meksikanaca koja je „operisala” po okolini. U okršaju u banci potegao je oružje... Bio je to prvi hitac koji je ispalio u čoveka. I prvi olako stečeni novac.

Posle pljačke pbegao je na ukradenom konju i izbegao sve potere i poternice u državi Kolorado. Prebacio se u Vajoming i tu „operisao” pune dve godine. Sakupio je malu družinu ubica, zatvorenika koji su sprovedeni u vojnički zatvor u tvrđavi Ford Kaster. Ubio je dvojicu stražara koji su išli kao pratnja, oslobodio šestoricu zatvorenika i obećao im „zlatna brda” ako ga slede. Uostalom, oni ionako nisu imali izbora.

Zlatnih brada, dakako, nije bilo, ali su prvi neuspesi toliko razljutili bandu Aleksa Braja da su se banditi svetili nad nedužnim stanovništvom; upadali su u manja naselja, zatvarali čuvare zakona i zatim pljačkali ljude. Posle toga mirno su odlazili već razmišljajući o sledećem cilju.

Večeras je to bio Silver Krik.

Dejvid Glenmor je sedeo vezan za stolicu i osluškivao šta se dole dešava.

Tamo je bila njegova devetnaestogodišnja kćerka Ketī sada prisiljena da služi bandite. Takvo poniženje Glenmor nije mogao da podnese i zato se suprotstavljao banditima sve dok ga nisu pretukli i vezali. Uneli su ga zatim u ovu sobu, ostavili pred vratila jednog čuvara i izgubili se.

Lepa crnokosa devojka naizgled je mirno prihvatila ono što ju je snašlo. Točila je piće spuštenog pogleda i poput šamara podnosila sve reči koje su joj bile upućene. Morala je tako da se ponaša jer se plašila za oca kao i za ostale ljude koje su banditi zatekli unutra i prosto prikovali za svoja mesta.

Bio je to zaista loš dan za Silver Krik.

Aleks Braj se nije mešao u posao svojih ljudi. Sedeo je, pijuckao i posmatrao, cinički uživajući u nemoći građana. A gomila dolara i metalnog novca rasla je pred njim neverovatnom brzinom. Po njegovom, to je bio samo početak. Očistiće on Silver Krik tako da će ponovo postati avetinjski grad.

Vođa lupeža imao je tek dvadeset i pet, ali život koji je vodio i crna brada spojena sa brkovima davali su mu mnogo više godina i znatno suroviji izraz. Osim toga, tanak ožiljak na čelu i nekoliko usečenih bora činili su ga sasvim nesimpatičnim.

Sada je sedeo za stolom u sredini prostorije i odmeravao devojku za šankom. Cigaru je držao među prstima, a pepeo tresao u neispijenu čašu.

Bio je levoruki revolveraš tako da se lepo video kolt koji mu je visio na le-

vom boku. Za tren je bacio pogled na gomilu novca, ali to ga više nije interesovalo...

Naime, crnokosa devojka tamnih očiju, vitkog struka i punih, čvrstih grudi potpuno ga je opčinila. Stalno je naručivao piće koje nije pio...Ali, želeo je da mu bude blizu, čeznuo je da je gleda i udiše njen miris...

Ketī Glenmor je bila svesna njegovih užarenih očija i zbog toga postajala sve uplašenija i nespretnija. Razbila je usput dve čaše, a jednom od Brajovih bandita prosula je piće u krilo saoplevši se o njegovu ispruženu nogu.

Ovaj je opsovao i zgrabio je za ruku želeći da je privuče k sebi.

Istoga časa planuo je hitac; tane je došlo iz pravca Brajevog stola i odnelo lupežu šešir sa glave. Naravno, odmah je ispustio devojčinu ruku i pokunjeno se povukao na drugi kraj stola.

Taj hitac je čuo i Dejvid Glenmor. Ponovo je pokušao da pomeri ruke, ali kopac se samo dublje zasekao u meso. Oblio ga je znoj, a leđa su mu bila potpuno mokra. U očajničkom naporu da se nekako pomeri i oslobodi, Dejvid Glenmor je slučajno pogledao kroz prozor i... razrogačio oči.

Ugledao je nečiju siluetu.

Slabašna svetlost lusterā iz sobe za tren je osvetlila lice koje se pojavilo na prozoru, lice Bilija Tanherda. Velika brazgotina na levom obrazu naterala je Glenmora da pomisli kako je u pitanju još jedan od razbojnika. Međutim, odmah je odbacio tu pomisao shvativši da se bandit ne bi mučio da dođe sa te strane.

Čovek sa ožiljkom je pružio ruku i laktom razbio staklo.

Glenmor se uplašio: stražar pred vratima će čuti i ući. A onda će iščeznuti i poslednja nada da će biti oslobođen.

Međutim, vrata se nisu otvorila.

U međuvremenu, Tanherd je provukao ruku i okrenuo bravicu. Sada je lepo otvorio prozor i brzo uskočio u sobu. Odmah zatim izvadio je veliki nož iz pojasa i presekao Glenmorove konopce. Vlasnik „Srebrne princeze” je hteo da podigne ruke, ali su one bile toliko utrnete da ih u prvim trenucima uopšte nije ni osećao.

Bili mu je jednim zamahom iščupao smotuljak krpe iz usta.

– Oh, bože! – prošaputao je čovek uz uzdah. – Moja Ketī – zavapio je i instinktivno krenuo ka vratima zaboravljajući na svaku opreznost. No, Tanherdova ruka ga je zadržala i polako vratila na traga na stolicu.

– Ko ste vi?? – upitao je, prekorevši sebe što strancu nije ni zahvalio. – Otкуда ste se stvorili na prozoru?

Mladić je samo stavio prst na usta i da o vlasniku saluna do znanja da govori tiše. Zatim je prišao vratima i počeo snažno da lupa.

Stražar je čuo lupu, ali nije obraćao pažnju. Tek kada se lupanje ponovilo, prišao je vratima i oslušnuo. Da, da, nešto lupa, zaključio je, ljutito opsovao i otvorio vrata.

A onda je ustuknuo; stolica na kojoj je sedeo zarobljenik bila je prazna!

Bez razmišljanja je ušao unutra i izvuкао kolt. Istoga trenutka cev „kentaki” puške spustila mu se na potiljak munjevitom kao indijanski tomahavk. Nije

stigao ni da reaguje već se stropoštao na pod bez glasa.

Tanherd ga je zavezao konopcima koji su do malopre stezali Glenmorove ruke i stavio mu istu krpu u usta.

Sada je Aleks Braj imao dvojicu ljudi manje.

– Šta ćemo sada? – upitao je Glenmor. – Znao, moja kćerka je dole i strahovito se plašim za nju! Naterali su je da ih služi pićem! Oh, moram da joj pomognem! Oni su banditi, nemaju milosti...

Tanherd se za tren seti svoje Rite i preblede. Dakle, dole je još jedna devojka u opasnosti, možda baš takva kao Rita... A razbojnici se smeju. Čak i tu, u sobi, mogao jasno da čuje njihovo cerekanje.

Znao je da mora reagovati; stavio je kundak puške pod mišku i lagano otvorio vrata. Vlasnik saluna se šunjao za njim sa revolverom u ruci.

Ne bi se moglo reći da su imali neke šanse. Još uvek su bili u manjini, a protivnici... Daleko suroviji, prepređeniji i hladnokrvniji.

Jedina njihova šansa bio je Dok Holidej koji se približavao Silver Kriku sa zapadne strane.

* * *

Veče je bilo toplo i prijatno. Sa Larami planina pirkao je vreo povetarac i donosio ovamo miris bufalo trave.

Holidej je napredovao veoma sporo pošto je Mig povredio nogu i vidno hramao. Prebacivao je sebi što nije putovao železnicom, ali...sada nije mogao ništa da učini. Osim toga, voz iz Daglasa izmakao mu je u poslednji čas pa je

pošao u Ajron prekim putem. Ako ga instinkt nije varao, i u tom gradiću postojao je rezervoar sa vodom.

Sada je, hteo ne hteo, morao da svrati u bivši avetinjski grad, da odmori konja i spere prašinu uz grla. Ajron je odatle bio udaljen svega tridesetak milja.

Jahao je glavnom ulicom dok su se zidovi kuća belasali obasjani bledom mesečinom. Odmah mu je palo u oči odsustvo svetlosti i galame što je za večernje sate bilo krajnje neobično. Doduše, video je da tu i tamo svetluca poneko prozorsko okno, dva ili tri upaljena fenjera i – to je bilo sve. Ipak, nešto ga je vraški opominjalo da bude oprezan. Zato je jahao uz kuće, što bliže senkama.

Pred jednom nastrešnicom Mig je zastao i zatresao grivom.

– Šta je, prijatelju? – upitao je milujući ga po vratu.

Onda je primetio nečije čizme. Brzo je sjahao i gotovo nečujno prišao. Neobrijan čovek lupeškog lica ležao je na zemlji i stenjao. Iskusni Holidej je već posle nekoliko trenutaka zaključio da je do sada bio u nesvestici. Zbog čega?

Pogledao je okolo, ali ništa se nije micalo. Čudna tišina, zaključio je osluškujući, i to baš sada kada je trebalo da je najbučnije i najosvetljenije.

U međuvremenu je razbojnik otvorio oči. Nekoliko časaka je posmatrao visokog neznanca koji kao da je urastao u nebo osuto zvezdama i tiho zavukao ruku pod opasač. Napipao je dršku noža i zadovoljno se iskezio.

A onda...

Podigao se neočekivano hitro i zamahnuo.

Džordžijanac se nije ni pomakao. Levom rukom je zadržao ubilački zahvat, a desnom, u kojoj je već držao kolt – raspalio čoveka drškom po slepoočnici.

Sve se desilo munjevito; bandit je jauknuo i ponovo se sručio na isto mesto, ovoga puta spreman na duži počinak.

Holidej je poveo konja prema štali utonuloj u tamu.

Kresnuo je šibicu i izbrojao sedam konja. Osmi je stajao malo izdvojen i još uvek znojav. Neko je, znači, dojahao kratko pre njega. Smestio je Miga u boks i dao mu hrane i vode. Još nekoliko trenutaka je pažljivo osluškivao. Ponovo kresnuo šibicu, a kada je drvce izgorelo izašao je napolje i uputio se prema „Srebrnoj princezi”.

VII

Dejvid Glenmor je iskreno verovao da će čovek sa ožiljkom biti oprezan pri silasku u salun. No, brzo je uvideo da je pogrešio. Stranac ispred njega išao je uspravno i bez straha, baš kao da je krenuo na zabavu, a ne među bitange koje su jedva čekale da nekoga izrešetaju. Cev mladićeve puške bila je obojena prema podu i klatila se paralelno sa njegovom nogom..

Na vrhu stepenica je za trenutak zastao, ali ga još uvek niko nije primetio.

S druge strane, vođen neobjašnjivim borbenim instinktom, Dejvid Glenmor se odšetao na drugi kraj i legao na pod, proturivši cev svoga kolta kroz ukrasne šipke na ogradi. Ubrzano je disao i bio veoma uzbuđen. Naravno, znao je

da to u ovoj situaciji nije dobro, pa je iz sve snage pokušao da se smiri.

Bili Tanherd se spusti stepenik niže.

Sada je jednim pogledom mogao da obuhvati celu prostoriju i odmah prepozna siledžije Aleksa Braja. Bili su to tipovi veoma slični ubicama sa „Morganovog sedla”, lupeži koje treba tamantiti i tako im skratiti put do vešala.

Možda mi Rita ne bi dala za pravo, pomislio je u trenutku. Ali, onda je progutao pljuvačku i još čvršće stegnuo pušku; Rita više nije mogla ništa da kaže.

Ponovo se setio svega i prst na obaraču mu se zgrčio, a ožiljak pocrveneo od gneva.

Prva ga je zapazila Ketí Glenmor; crnokosa devojka prekrasnih očiju iznenađeno je zastala, zaprepašćena pojavom visokog stranca u kaputu i sa ožiljkom koji se video izdaleka. Učinilo joj se kao da je došao sa drugog sveta i odjednom je znala da će se nešto desiti.

Njeno iznenađenje primetio je Aleks Braj, a posle njega i ostali.

U salunu je zavladao muk.

Prvi je skočio Kris Teres, jednooki lupež i desna Brajova ruka. Odskočio je u stranu i izvukao oba kolta. Sve je trebalo da se završi brzo i bez problema; stranac da padne sa stepeništa, a Glenmor plati svoju smelost što se oslobodio.

Međutim, Bil Tanherd je potegnuo pušku u stilu najboljih revolveraša: planuo je hitac i Teres je bio odbačen prema susednom stolu, kao zbrisan stampedom.

I ostali su se dokopali svojih revolvera i pripucali.

I Dejvid Glenmor je ispalio svih šet metaka: nije bio naročito vešt u ovome, ali je uspeo da rani jednog bandita i jednog gosta iza koga je drugi planirao da se sakrije.

Za tren je zavladala tišina, a onda je ponovo planula „kentaki” puška i jedan momak iz Brajeve družine našao se na podu. Za to vreme Aleks Braj je preskočio sto sa novcem i dograbio Ketí Glenmor. Shvatio je da mu je to jedina šansa da se izvuče odavde...

Njegovi ljudi su zatečeni nespremni popadali tu, pred njegovim očima, a da čestito nisu opalili ni metak.

— Ketí! — povikao je njen otac uplašeno.

Tanherd je stajao prav kao sveća i u ruci držao pušku čija se cev još dimila.

Svi su nepomično srtajali, ne želeći da izazovu ubicu koji bi sigurno povredio devojkicu,

Lice Aleksa Braja bilo je izobličeno od mržnje.

— Ringo! — proderao se misleći da će mu se stražar sa sprata odazvati. Nije znao da on onesvešćen leži u sobi i uopšte ne može ništa ne čuje.

Braj progurta knedlu. Situacija mu se nije nimalo svidela. Sada je prvi put posle toliko vremena „veliki” Aleks Braj, strah i trepet za mala naselja, bio prepušten sam sebi. Njegovi ljudi su ležali mrtvi ili teško ranjeni puškom jednog neznanca, nakaze sa ožiljkom koji se pojavio tamo odakle su ga najmanje očekivali.

Sada mu je jedina nada bio Džim Kesidi koji je stražario na ulazu u grad. Ako je čuo pucnje, doći će. Onda će Braj nastaviti ono što je počeo, ali ovoga puta

mnogo nemilosrdnije i bez kompromisa.

Sravniće sa zemljom naselje koje je imalo smelosti da ga izazove! Njega, čuvenog desperadosa iz Kolorada!

– Bacite oružje! – uzviknuo je uperivši kolt u Ketu. – Svi!

Devojka je stajala bleđa, ali pribrana. Iako je ruka za koju je stezao bandit strahovito bolela, nije pustila ni glasa...

Dejvid Glenmor stajao je pored Tanherda sa nemim očajanjem na licu. Prvi je ispustio kolt i oružje je tupo zveknuo udarivši o pod i tepih prostrt po stepeništu.

Aleks Braj se zadovoljno iscerio.

– A sada i ostali! – zaurlao je. – Prvo ti, strašilo!

No, Tanherd kao da ga nije čuo. Gleđao je mirno mimo njih, tamo negde prema ulaznim vratima saluna.

I Braj je čuo šum na ulazu. Mislio je da njegov čovek stiže i zadovoljno se iskezio.

– Kesidi? – upitao je. – Sada ćemo pokazati ovoj gospodi ko je Aleks Braj! Dođi ovamo!

Ali, glas koji je začuo nije bio Kesidjev.

– Ako čekaš prijatelja, on neće doći!

Bio je to ledeni, hladan glas koji ga je protresao od glave do pete, baš kao ujed zvečarke...

Zato se okrenuo zajedno sa devojkom i promenio pravac oružja. Sada je bilo upereno u pridošlicu koji je bio... veoma čudan.

Naime, pred njim je stajao muškarac u crnom, sa rukama prekrštenim na grudima. Bio je obučen u elegantno tamno

odelo, snežno belu košulju, a na glavi crni šešir ravnog oboda. Imao je nisko pripasan kolt sa ukrašenom drškom i pogled ledenoplavih očiju, u kojima se ogledao beskrajan prezir i koje su sa sobom nosile dah smrti...

Odmah ga je poznao.

– Dok Holidej! – uzviknuo je.

Pominjanje toga imena odjeknulo je salunom kao grmljavina. Oči Bilija Tanherda blesnule su čudnim sjajem dok se Dejvid Glenmur i nesvesno zateturio, ozaren nadom da će čuveni revolveraš umeti da izađe na kraj sa ubicom koji je njegovu kćer držao u „zagrljaju”.

Dok Holidej!

Aleks Braj se već susreo sa njim u Kolorado Springsu. Bilo je to posle jedne partije karata. Izgubio je tada dosta novca. Ali i dostojanstvo jer je u ljutnji optužio protivnika i potegao kolt. Džordžijanac je ipak opalio pre njega i izbio mu oružje iz ruke, a da ga nije ni ozledio...

Sada je ponovo stajao pred njim, neustrašiv, siguran u sebe, brži od najbržih, legendarni kockar i revolveraš iz Džordžije...

Međutim, Aleks Braj je imao devojku pored sebe. Lepa Ketu bila mu je glavni adut u ovoj igri.

– I za tebe važi da skineš opasač – dobacio je, ne baš tako odlučno.

Holidej se nije ni pomakao.

– Čuo si me, prokletniče! – urlao je.

– Neću dva puta da ponavljam! – vikao je izbezumljeno i već podigao kolt, spreman da puca.

Bili Tanherd se pomakao i Braj je to čuo.

Pucali su istovremeno.

„Kenraki” puška pogodila je Aleksa Braja tek pošto je on ispalio hitac prema čoveku sa ožiljkom. Vođa razbojnika iz Kolorada se zateturao, ali nije ispuštao devojk. Naprotiv, stegao ju je još čvršće uz sebe iako ga je snaga polako napuštala. Pakostan osmeh zatitrao mu je na usnama koje su se već bojile krvlju. Onda je podigao revolver i prislonio ga devojci na slepoočnicu.

Svi su zanemeli...
Dejvid Glenmor je otvorenih usta iščekivao pucanj: njegova kći bila je izgubljena. Razbojnik je poslednjom snagom pritisnuo obarač i to je bila njegova osveta...

Niko nije video kako se Holidejevim rukama stvorio kolt sa niklovanom cevi. Strelac koji nije imao premca na Zapadu još jednom je potvrdio svoj re-nome.

Iako je Brajova ruka bila tik uz devojčinu glavu, zrno iz Holidejevog ”lin-koln” revolvera pogodilo je banditovu šaku i odbacilo je dalko u stranu. Drugo zrno obeležilo mu je čelo velikom crvenom mrljom...

Aleks Braj je pao prvo na kolena, a onda tresnuo glavom o pod.

Bio je mrtav.

Ljudi su se tek tada pokrenuli iz ukočenosti. Svesni da je opasnost prošla, počeli su da pričaju i bez razloga se osmehuju.

Dejvid Glenmor je poleteo prema Ket, snažno je zagrlio i počeo da je miluje po kosi.

Devojčine oči su preko očevog ramena posmatrale Bilija Tanherda koji je lagano koračao kroz salun. Možda je hteo da ode i zauvek se izgubi, uzbuđeno je

pomislila. Ne, to ne sme da dozvoli. Čovek sa ožiljkom bio je taj koji je spasao Silver Krik, a na posredan način čak i nju.

Zato se polako odvojila od oca i prišla mladiću. Dotakla ga je rukom po ramenu. Kada je videla kako se trgao i potom namrštio, odmah je znala šta je posredi.

— Vi...vi ste ranjeni?

Tanherd je hteo da prođe bez reči, ali mu je ona odlučno preprečila put.

— Nećete mrdnuti odavde dok vas ne previjemo! — naredila je glasom koji nije trpeo protivljenje.

Bili Tanherd je pogledao u Holideja i primetio da su mu se usne za tren razvukle u osmej.

Što se njega samog tiče, nije želeo da se zadržava i izaziva gađenje kod ljudi koji ga gledaju. Ipak, da li mu se to samo činilo ili ga ljudi ovde nisu posmatrali na taj način? Ova devojka sigurno nije... a ni njen otac.

Džordžijanac je na tren nestao iz saluna da bi se posle nekoliko trenutaka pojavio noseći svoju lekarsku torbu od krokodilske kože. Ljudi su mu ćutke napravili mesto, još uvek ga posmatrajući sa divljenjem.

Dok se dao na posao. Pažljivo je Biliju svukao kaput, a onda i košulju. Rana nije bila opasna, ali je trebalo zaustaviti krvarenje.

Keti mu je svesrdno pomagala; pokatkad bi uhvatila Bilijev stidljiv pogled i pocrvenela.

Zato vreme ljudi su iznosili napolje mrtve i ranjene revolveraše. Dejvid Glenmor je ponovo bio u elementu: izdavao

je naređenja, razmeštao ljude i opominjao krčmara da posluži sve goste.

Silver Krik je te večeri ponovo oživeo.

Kada je sve bilo gotovo, vlasnik „Srebrne princeze” lično je doneo brendi za Holidejev sto.

– Dozvolite da vam večeras budem na usluzi, mister – kazao je i jedva primetno se naklonio. Pokreti su mu bili oni stari, užurbani i hitri, ali nikako suvišni ili preterani.

Bili Tanherd se nelagodno vrpolio na stolici, vrebajući priliku da se atmosfera još malo zagreje i on neprimećeno umakne. Nije navikao na mnogo ljudi oko sebe i mnogo bolje se osećao u divljini.

Na drugoj strani, Glenmor je ipak seo pored Doka.

– Mister Holideje, ovom naselju je ipak potreban šerif.

Džordžijanac ga ćutke odmeri.

– To smo večeras naučili svi, mister.

Bili Tanherd je zamišljeno buljio u jednu tačku pokušavajući da savlada bol. Šešir je sve dublje namicao na čelo krijući svoj ožiljak pod senkom oboda. Međutim, lepa kćerka vlasnika saluna neprestano ga je posmatrala. Možda je baš zato instinktivno još više navlačio šešir...

– To ste kada tad morali naučiti – dobacio je Dok Biliju.

Glenmor ih iznenađeno odmeri.

– Vas dvojica se poznajete?

– Površno – odvratio je Dok.

Vlasnik saluna se nagnu prema njemu.

– Zašto on uopšte ne govori?

Ovaj odmahnu rukom.

– O tome ćemo neki drugi put. Samo da znate da odlično čuje. I zove se Tanherd.

Dejvid Glenmor klimnu glavom i okrete se prema mladiću.

– Mister Tanherde... Mi, a pogotovo Ket i ja... mnogo dugujemo vama i Holideju. Da večeras nije bilo vašeg hrabrog postupka... ali, pustimo sada to! Evo, biću kratak! Ako nemate drugog posla, voleo bih da ostanete ovde i budete naš šerif.

– Tebi govori, Bili – prenuo je Tanherd Džordžijančev glas. Sve dotle njemu se činilo da je van svakog razgovora i ineteresovanja. Sada je osetio tišinu oko sebe i poglede koji su ga ispitivački odmeravali.

Mahinalno je prineo ruku unakaženom obrazu. – To se da odstraniti – rekao je Holidej tiho. – Poznajem dobrog hirurga na Istoku.

Mladić brzo spusti ruku. Iako nije govorio, Dok mu je prosto čitao misli,

Osećao se veoma neugodno i nije znao šta će sa sobom. A čekao ga je još dug put. Kratko je uzdahnuo i položio ruke na kundak puške od koje se nije razdvajao ni za vreme obeda.

– Hoćete li? – insistirao je Glenmor.

Džordžijanac je pripalio jednu od svojih dugig, finih cigara. Hmm... pomislio je, Bilija je trebalo nekako spasti muka.

– Ne verujem da će Bili prihvatiti vašu ponudu, mister Glenmor – dobacio je posle kratke pauze.

– Ali zašto? – upita Ket i umesto oca.

– Neće bar za sada.

– Ali... o čemu se radi? – raspitivao se Glenmor.

– On mora da završi jednu misiju, mister. Sve dok je ne bude priveo kraju, nema ništa od šerifovanja...

I otac i kćerka pogledali su Tanherda koji je i dalje delovao nekako izgubljen. Grčevito je stezao kundak puške i gledao u jednu tačku.

Ipak, Glenmorova ponuda nije zvučala kao šala. I to za njega!! Moglo je samo da mu imponuje... Ali, za njega su još uvek postojala samo lica Majka Limbija i Riča Gavena...

Devojka je stajala veoma blizu i osećala da mladić krije u sebi neku veliku i ne tako davnu dramu. To lice sa brazgitinom, zar nije lepo ovakvo kakvo jeste?

– Znači, mora da ode? – ponovio je Glenmor razočaran.

Dok je uhvatio nemiran Bilijev pogled.

– Mora! – odgovorio je umesto njega. Vlasnik „Srebrne princeze“ je uzdahnuo i zamišljeno dodao:

– Neka zna da ćemo ga čekati. Voleo bih da se vrati.

– Hoćete li? – upitala je Ketī puna nade.

Tanherd je ćutao. Nije umeo da pribere uskovitlane misli i kaže bilo šta.

Ketī Glenmor ga je gledala puna iščekivanja i zanesenosti. Tako mogu da gledaju samo žene koje se zaljube na prvi pogled, zaključio je Holidej.

– Hoćete li? – ponovila je devojka, a Bili ju je prvi put pogledao pravim, muškim pogledom. Stidljivo je oborila oči, a on je okrenuo glavu.

– Hoće! – rekao je umesto njega Dok.

– A ja bih mogao još jedan brendi!

– Ja ću vam ga doneti! – odvratila je devojka veselo i odlepršala prema šanku praćena začuđenim očevim pogledom.

Stari je tek sada primetio promenu na licu svoje kćerke i shvatio. Na usnama mu je zatreperio jedva primetan osmeh.

VIII

Spuštalo se večer, ali u salunu „Četiri asa“ u Ajronu bilo je još uvek tiho.

Uznemireni Majk Limbi uleteo je u sobu i prenuo iz dremeža Gavena i Kola koji su se, obučeni i u čizmama, odmarali na svojim ležajima.

– Šta je? – prenuo se Gaven, u trenu shvativši da je Limbijevu lice bleđe nego obično. – Tar si video duha?

– Još gore – procedio je ovaj. – Video sam onog sa ožiljkom!

– Misliš na Tanherda?

– Baš na njega, neka je proklet! Taj nas neće ostaviti dok mu ne smestimo kuglu među oči...

– Polako, drugar! Prvo posao pa onda sve ostalo...

– Ali šta ako nam nanjuši trag?

Gaven se zamisli.

– Ovde nas neće pronaći – rekao je posle nekoliko trenutaka. – Nećemo izlaziti iz sobe. A ujutru, kada svi budu spavali dubokim snom, odjahaćemo prema stanici...

Limbi se još uvek nervozno vrpolio.

– Eh, šta ako i on ne bude spavao? Možda će celu noć lutati i tražiti nas?

Gaven ga zabrinuto odmeri.

– Šta je sa tobom? Zar si počeo da se plašiš?

Limbi se naroguši.

– Ja... ja samo hoću onaj novac! I ne želim da me neko u tome spreči! Zato je najbolje da ga odmah smaknemo!

– Pa gde je on sada? U salunu?

– Ne, još je ispred zgrade. Imam utisak da nas oseća po mirisu...

Sada se i Koul umešao.

– Taj Tanherd uopšte nije bezipasan – rekao je ozbiljno. – Nedavno sam se u Kasperu sukobio sa njim i Holidejem...

– Holidejem? – prenuo se Gaven.

– Zar su njih dvojica zajedno?

– Tada su bili. Drugara je sredio Tanherd, a mene je ranio taj prokleti koc-kar.

– A zašto nam sada sve to pričaš? – obrecnuo se Limbi.

– Zato što vas dvojicu odlično poznaje. Pucaće ako samo šušnete u njegovoj blizini...

Gaven je prepoznao pakost u Koulovom glasu, ali je oćutao komentar. Naime, osetio je da lupež ima još nešto da kaže.

– Pretpostavimo da je tako – rekao je. – A sada reci šta ti je na umu. Nemoj da okolišiš.

Koul se nakašlja.

– Pošto nam je Tanherd za petama, treba ga se rešiti. Mene neće prepoznati.

– Kako?

– U onoj gužvi izneli su me napolje, a da me nije čestito ni pogledao.

– Tako dakle...? Znači, ti bi želeo da ga središ?

– Tako je.

– A šta tražiš za tu sitnicu?

– Duplo.

– Duplo? Kako duplo? Šta on to priča?

– poskočio je Limbi.

– Obećali ste mi pet hiljada, zar ne? Ako ubijem Tanherda, tražim deset.

Gaven se zamisli. Njemu se ovaj uslov nije svideo, ali morao je da razmotri sve mogućnosti.

– U redu – rekao je najzad. – Pristajem!

– Pristaješ? – dreknuo je Limbi. – Ne misliš valjda...

– Mislim! – prekinuo ga ovaj ljutito.

– I prestani da poskakuješ kao zec.

Limbi je s mukom ućutao mada je u njemu sve ključalo. Onda je, kao da se nečega prisetio, počeo da se smejulji.

Gaven je još uvek ozbiljno razmišljao.

– Dobro, dogovorili smo se – rekao je posmatrajući Koula. – A kako misliš to da izvedeš?

– Ne znam još, ali stvar će biti obavljena – odvratio je ovaj uzimajući opasač sa krevetskog naslona. – I ne nadajte se da se neću vratiti – dobacio je izlazeći.

Majk Limbi se lećnu: on se baš tome nadao, odnosno, to je iskreno priželjkivao. Pogledao je u Gavena, ali na njegovom licu nije mogao da pročita baš ništa.

Kada je Koul izašao, on priđe Gavenu.

– Znam da si pristao na deset hiljada samo da ga se otreseš – rekao je tiho.

– Lepo je što tako misliš – odvratio je Gaven.

– Ipak.... zar nije bilo bolje da sva trojica sredimo tog pasjeg sina? Bili bismo sigurniji.

– Možda. Ali, ako Tanherd ubije Koula, imaćemo jednu brigu manje kada dođemo do novca. A ako se dogodi ovo drugo, sredićemo Kola prvom zgodnom prilikom...

Limbi se zacerekao.

– Znao sam da si lukav kao prerijska lisica, drugar...

– Možda. Ali, za tebe baš nisam siguran – odbrusio mu je ovaj.

* * *

Da bi izašao napolje Džeremi Koul je izabrao duži, ali sugurniji put.

Naime, umesto da siđe niz stepenice i prođe kroz salun, on je ušao u sobu u kojoj je glasno hrkao neki pijanac, otvorio prozor i spustio se na krov susedne zgrade. Bila je to neka stara kovačnica dotrajalih crepova pa je morao da bude krajnje pažljiv kako ne bi propao kroz truo i naheren krov.

Kada se spustio na zemlju sa olakšanjem je odahnuo.

Ulica je bila pusta, a pred salunom nije bilo nikoga.

Ipak, brzo se sklonio u tamu prve senke i tu ostao neko vreme. Pošto nije primetio ništa neobično odvažio se i krenuo prema salunu „Četiri asa”.

Čim je zakoračio na trem čuo je zagor i galamu koja je dopirala iz prostorije. To nije bilo ništa neobično jer je salun bio prava jazbina u kojoj je gotovo svako veče bilo neke gužve.

Lagano je ušao unutra i uputio se prema šanku. Pažljivo je osmotrio prostor oko sebe, ali nigde nije video Tanherda. To je pojačalo njegov nemir. Ispod oka je osmotrio i stepenište, ali ništa. Da bi se pribrao naručio je viski.

– Hej, debeli! – viknuo je krčmara.

Ovaj ga, međutim, nije čuo pošto je razgovarao sa nekim lepo obučenim čovekom koji je stajao na kraju šanka. Koul je instinktivno osetio da se ne radi

o nekome iz Ajrona. Zato im se polako približio hvatajući odlomke razgovora.

– Ima ih puno, razume se. Stalno dolaze i odlaze tako da ih stvarno ne mogu popamtiti – govorio je debeljuškasti čovek sa druge strane šanka.

– Ovi se lako zapamte – odvratio je nepoznati, gledajući vlasnika „Četiri asa” pravo u oči.

Iako je bio obučen u obično odelo kakvo nose kauboji kada praznikom silaze u grad, videlo se da nije u pitanju ni stočar ni farmer. Odmah je padalo u oči da je u pitanju snažan čovek, odmerenih i staloženih pokreta i oštrog, pronicljivog oka.

Na sebi je imao svetloplavu košulju, kaput boje sasušene trave elegantnog kroja, crne pantalone i čizme sa kratkim sarama. U pojasu je nosio kolt dugačke cevi marke „balantajn”. Bila je to prava retkost u ovim krajevima; ako je neko nosio takav kolt retke marke i težak za rukovanje, značilo je da je pravi majstor.

Koul je prišao još bliže i stao nepoznatom tik iza leđa.

Sada ih je sasvim dobro čuo.

– Ako vam pokažem njihove slike možda ćete se setiti – rekao je nepoznati i posegnuo rukom za unutrašnji džep kaputa.

Krčmar se preznojavao.

– Čujte – rekao je tiho – stvarno ne volim da budem potkazivač. Gledam svoja posla i živim od gostiju, bez obzira kakvi su. Ništa ih ne pitam niti mi se oni ispovedaju...

– Razumem ja vas – nastavio je ovaj mirno – ali ako ćutite, možete biti optuženi za saučesništvo. Razmislite...

– Pokažite mi isprave...– promucio je debeljko. – Ako zastupate interese železničke kompanije, moram to da vidim.

– Ako baš želite...

Koul nije mogao da vidi šta je čovek pokazao krčmaru, ali sudeći po njegovom izrazu lica, stranac nije bacao reči u vetar.

– To je u radu, ali...

– Evo slika – rekao je čovek mirno.

– Malo su starije, ali ne smeta jer su prepoznatljive.

Koul se podigao na prste i bacio pogled preko čovekovog ramena. Fotografije su bile malo požutele i dosta nejasne, ali mu i pored toga nije trebalo mnogo da na njima prepozna svoje nove prijatelje, Limbija i Gavena. Trećeg nije poznavao. A sudeći prema krčmarevom licu, znao je da će debeljko prepoznati svoje noćasnje goste. Nije smeo da okleva.

– Poznajete ih? – upitao je čovek.

– Vidim da ih se sećate...

– Pa mislim da ih znam. Oni su...

Koul više nije čuo. U dva koraka našao se na stepeništu i grabio prema sobi.

Ako železnica šalje detektiva da traga za njima, onda je u pitanju krupna stvar. Doduše, Gaven mu je napomenuo da traže neki opljačkani novac, ali nije rekao sumu. No, čim je pristao da njemu isplati deset hiljada dolara, u pitanju je bila velika lova. A možda i nisu planirali da ga plate, već smaknu čim im se ukaže povoljna prilika?

Samo... grdno će se prevariti ako se pokaže da su ga potcenili.

Upao je u sobu tako naglo da je Limbi skočio sa stolice i već napola izvukao kolt.

– Pakujte se! – povikao je sa vrata, ništa ne objašnjavajući.

Gaven se pridiže sa postelje.

– Zašto? Zar ti je Tanherd izmakao?

– Ne, njega dole nisam ni video...

Gaven prostreli Limbija pogledom.

– Ali, video sam ga! – odvrati ovaj pravdajući se. – Znam sigurno da je to on. Pobogu, ko bi zaboravio onaj ožiljak?

Koul se nervozno osvrnuo.

– U čemu je onda stvar? – dobaci Gaven ljutito.

– Nemam vremena za objašnjavanje – obrecnuo se ovaj. – Ipak, treba da znate da je dole jedan železnički detektiv koji krčmaru pokazuje vaše njuške na fotografijama. Da li je to dovoljno?

– Izgleda da jeste – odvratio je Gaven ne pomerajući se.

Dvojica lupeža su ga napeto posmatrala.

– Zar ostajemo? – dobacio je Koul.

– Nije li suviše rizično?

– Zašto? – odvrati bandit lagano ustajući. – Nas je trojica, a on je sam.

Limbi se isceri.

– U pravu je – dodao je zadovoljno.

– Biće jedan manje za petama.

– Naravno – podrugnuo se Koul.

– Biće jedan manje danas, ali dvadeset više sutra. Pa cela pokrajina će znati da je ovde ubijen detektiv železničke kompanije koji traga za pljačkašima! Zaista smešno! I vi bi stvarno da ostanete?

Gaven se dvoumio.

— Čekajte — dobacio je žurno. — Mislim da ima još jedan način. Znae da moramo proveriti ono proketo bure na stani. No, nećemo čekati jutro, već ćemo iz ovih stipa otići tamo.

— Do đavola, kako to misliš da izve-
deš? — planuo je Koul. — Pa njemu je
krčmar rekao da ste ovde!

— Znam, ali dvojica će otići do bureta
dok će jedan da napravi gužvu u salunu
i tako nam da vremena....

Zavladalo je kratko ćutanje.

— Ko ostaje? — muklo je upitao Koul
predosećajući da misle na njega.

— Limbi! — iznenada je rekao Gaven.

Koul je odahnuo, ali je zato bledunjavi
revolveraš zaprepašćeno pogledao svo-
ga prijatelja.

— Šta? — povikao je. — Pa da kidnete s
lovom, a mene da nose s čizmama na-
pred! Ne, to nikako! Izvlačićemo koc-
ku!

Koul je ponovo bacio pogled iza sebe.
Da li mu se to učinilo ili je se graja dole
stvarno stišala i prerasla u nepeto išče-
kivanje?

Koraci...

— Zašto baš ja? — još uvek se nije dao
Limbi.

— Jer si najbrži — odvratio je Gaven
mirno. — Ali ako ti srce sišlo u pete,
ostaću ja i obra...

— Ili ja — dobacio je Koul. — Mene ne
traže, zar ne?

Gaven je klimnuo glavom i prvi izle-
teo iz sobe. Ništa ne govoreći, Limbi je
požurio da ga stigne.

Umakli su u poslednjem trenutku.

Detektiv železničke kompanije Trejsi
Traven peo se stepeništem držeći ruku
sasvim blizu drške kolta. Onda je ugle-

dao otvorena vrata na sobi i zastao.
Dole, ispod njega, mnoga lica su ga
pratila sa radoznalošću i iščekivanjem.
Izgleda da je u Ajronu revolveraški
obračun bio omiljena zabava.

Snažni Trejsi Traven je stao uza zid i
izvadio oružje. Onda je munjevito sko-
čio napred, stao na prag i uperio „kolt“
u sobu. Tamo se, međutim, nalazio
samo jedan čovek. I to nepoznat.

Za tili čas je proverio sve uglove, po-
gledao prozor i zaključio da je opet za-
kasnio. Ili su ptičice odmaglile ili ga je
krčmar nasankao...

— Šta ti je kauboju? — dočekao ga je
prezriv Koulov glas. — Da nisi izgubio
neko govedo usput?

Traven vrati revolver u futrolu i pro-
cedi:

— Ne jedno nego dva. Sam si?

— A šta se to tebe tiče?

— Pa... rečeno mi je da su ovde dve po-
sebne ptičice. Možda su bile u kavezu i
znenada odlepršale. Šta kažeš?

Koul je ćutao. Međutim, Traven je
nastavio da pregleda svaki detalj u
sobi...

U jednom trenutku pažnju mu je pri-
vukla pepeljara u kojoj je bilo previše
opušaka.

— Mnogo pušiš, druškane — primetio
je ironično.

— A ti mnogo njuškaš.

— Možda. Samo, interesantni su ovi
kreveti. Zar ti je jedan nedovoljan pa
moraš da zauzmeš dva?

— Nemirno spavam — odvratio je lu-
pež.

— Primiću to k znanju. Hm... znači da
je krčmar slagao — promrmľao je.

— Zavisi šta ti je rekao.

– Da su u ovoj sobi još dvojica slična tebi.

– Potraži ih ako ne žuriš. Možda su pod krevetom?

Detektiv je zastao i oslušnuo; čuo je kako su pred salunom zarzali konji, a posle toga jasan topot koji se brzo udaljio.

Sada mu je sve bilo jasno. Begunci su mu pobjegli ispred nosa.

– Lagao si – dobacio je ogorčeno i posegao za pištoljem.

Ali, Koul je bio brži. Njegov kolt je već bio uperen u Travena.

– Baci tu gvožđuriju na pod i ne diži galamu, njuškalo – zapretio je ustajući s kreveta.

– Znači, zajedno si sa njima? Trebalo je odmah da shvatim. Ali nećeš dugo bežati.

– Nećeš ni ti pričati – zarežao je razbojnik. – Okreni se!

– Lupežima ne okrećem leđa – odvrati Traven hladno.

Koul je grčevito razmišljao; detektiva je trebalo tako onesposobiti da ne diže buku bar nekoliko časova. A to je mogao samo ako bude brz i nečujan. Slično je mislio i Traven znajući da bi pucnji uzbunili ceo grad i banditu otežali bekstvo.

Za to vreme razbojnik je nogom dohvatio Travenov revolver i šutnuo ga prema njemu.

– Podigni ga! – naredio je odlučno.

Detektiv ga je zamišljeno odmeravao pokušavajući da shvati šta lupež smjera. Naravno, znao je da ne sme da posegne za oružjem sve dok ga njegov protivnik drži u ruci.

Koul je, međutim, vratio svoj kolt u futrolu i tako mu dao do znanja da želi pošten obračun.

– Potegni! – povikao je.

– Neću! – odvratio je Traven odmahujući glavom. – Ja tražim dvojicu pljačkaša i nemam nameru da bez razloga stradam pre nego što ih uhvatim. Zato ti pružam šansu; beži iz grada, a ja ću zaboraviti da sam te video...

– To ne pali kod mene!

– Kako hoćeš! Reci mi kuda su krenuli i ostalo prepusti meni. Ako su ti nešto obećali, znaj da ćeš prvo dobiti metak pa te ono posle neće ni interesovati.

– Ja na tako nešto računam – složi se Koul. – Ali, nikad se ne zna ko će prvi pod zemlju.

– Ja sigurno neću – dobaci detektiv osmehnuvši se.

– Mnogo si siguran u to, policajče.

– I jesam – složi se Traven – pošto te neko iza leđa drži u šaci.

Koul se nervozno nakašljao.

– Uzalud se naprežeš da me nasamarish. Ako nemaš neki bolji trik, onda počni sa molitvom. Žurim!

Detektiv je mudro ćutao.

S sruge strane, razbojnika je obuzela nervoza jer mu se činilo da je iza leđa osetio šum. Zar je naseo? Nemoguće da to nije trik!

Onda se setio Limbijeve tvrdnje da je pred salunom ugledao Tanherda i sav se naježio. Da li je on? Nije moguće da se prišunjaio...?

Ne mogavši da izdrži neizvesnost, okrenuo se oko sebe kao na opruzi i zategao obarač...

Ali, na vratima nije bilo nikoga!

Naseo je! Ipak ga je detektiv nasamario!

Nebesa! Sve je sada zabrljao svojim glupim pričanjem, izgubio je u vremenu, izgubio je bitku. Jer, dok se okretao prema vratima spreman da puca u Tanagerda, i dok nije shvatio da je prevaren....

Za to vreme Traven se dokopao svoga kolta i opalio još sa poda.

Koul je osetio kako mu vrelo olovo pali utrobu. Ruka koja je držala oružje odjednom je postala toliko teška da nije mogao da je pokrene. Samo ga je mržnja naterala da skupi neljudsku snagu i pritisne oroz. Ali, zrno se zabilo nedaleko od njega i samo podiglo prašinu sa dronjave krpice.

Onda se Džeremi Koul srušio na pod kao klada s poslednjom mišlju na silne dolare koji nikada neće biti njegovi...

Detektiv Trejsi Traven nije imao nameru da ga ubije, ali položaj iz kog je pucao i nekontrolisani Koulov pokret učinili su da metak bude smrtonosan. Nije mu bilo drago što se to desilo, jer je bio ubeđen da će od Koula saznati sve što ga zanima.

Ovako su mu pljačkaši pobjegli za dlaku. Verovatno nisu daleko odmakli, ali noć je bila na njihovoj strani...

Krčmar je prvi dotrčao gore. S praga je ugledao čoveka na podu i prekrstio se. Onda je pogledao svuda po sobi kao da traži još nekoga.

– A gde su...

– Ona dvojica? – dopunio ga je Traven. – Hm... odmaglili su koji minut pre no što sam stigao.

– Ali, kako? Nisu prošli kroz salun!

– Svakako! To su prevejani lupeži i sigurno nisu prvi put skočili kroz prozor. Je li ovaj došao sa njima? – upitao je pokazujući na nepomičnog Koula.

– Jeste. Uzeli su jednu sobu, mister. Ne znam šta su radili pošto ih više nisam video. Nisu došli čak ni po viski! Da li su opasni?

– Sada nisu – odvratio je Traven i izašao u hodnik.

IX

Sutradan ujutro Holidej je ugledao gomilu građana Ajrona koja se okupila na železničkoj stanici. Pogledao je o čemu se radi i uzdahnuo: bure sa vodom bilo je otrgnuto sa drvenih stubova i bačeno na zemlju, potpuno isto kao i u Daglasu.

To više nije bila slučajnost, zaključio je. Izvadio je svoj džepni sat i pogledao: tek je prošlo devet. Dan je bio vedar, bez ijednog oblačka.

Nije želeo da se zadržava. Zaobišao je gomilu lakim kasom i napravio krug prema jugoistoku. Uskoro je bio samo crna tačka na horizontu.

* * *

Dok je više instinktivno bacio pogled prema velikom buretu sa vodom na železničkoj stanici u Čejenu.

Ovde je sve stajalo na svom mestu. Na osnovu onoga što je znao, naslutio je da će se misterija sa buretom nastaviti baš ovde i to uskoro.

Sa druge strane, gradu se prinližavao Trejsi Traven, detektiv železničke kompanije. On je pratio trag odbeglih

pljačkaša sve do železničke pruge i tu ga je izgubio. U stvari, našao je njihove konje, ali bez jahača. Bila je to zagonetka pred kojom je ostao nemoćan.

Nešto kasnije, u odeljenju za izdavanje karata našao je onesvešćenog blagajnika. Njega su bez upozorenja napala dvojica neznanaca kada im je skrenuo pažnju da ne diraju dresinu na sporednom koloseku.

Naime, dva puta su ga dobro „odalamili” i odvukli pod drveno stepenište, a sami se odvezli dresinom, kao pomahnitali mašući velikim ručicama za pokretanje. To je bio, ako ne brži, onda svakako manje sumnjivi put do Čejene.

Sudbina je htela da tog prepodneva Dok Holidej uđe u salun „Plavi anđeo”. Zastao je pored šanka samo toliko da poruči brendi i pogledom odmeri najbezbedniji sto u dnu saluna. Ztim se, ne hajući za radoznale poglede, uputio na odabrano mesto i seo leđima okrenut uglu. Lagano je otvorio svoju zlatnu tabakeru, izvadio cigaru i pošto ju je znalački omirisao, sa uživanjem je zapalio. Ubrzo mu se iznad glave stvorio gust oblak dima koji je menjao oblike i otplovio prema tavanici. Posle prvih radoznalih pogleda gosti saluna su se vratili svom piću i razgovoru.

Za to vreme Dok je iz unutrašnjeg džepa kaputa izvadio špil karata i počeo da ih ređa po stolu. Igrom slučaja, u obližnjem separeu upravo je završena partija između dvojice prilično neiskusnih kockara, jednog lokalnog majstora i Elmeta Krofta, sina bogatog bankara i trgovca Rozevola Krofta. Za razliku od svoga oca, vrednog biznismena i izu-

zetno ozbiljnog čoveka, Elmet je imao jednu „pogubnu” strast, kocku. Uvek je bio gladan uzbuđenja koje donosi podela karata, izvlačenje novih i njihovo ređanje po zelenoj čoji.

Izašavši iz separea, Elmer Kroft je bacio pogled po salunu. Iako je već prošla ponoć, još uvek je bilo dosta gostiju. No, mladi Kroft je tražio samo kockarske stolove: lecnuo se kada je ugledao Holideja, dok su mu se oči opasno suzile.

– Želite li možda sobu da se odmorite?
– trgao ga je krčmarev glas.

– Da, hoću sobu, ali...

– Još nešto, mister?

Kroft je namerno glasno nastavio:

– Poznajete li nekoga ko važi za dobrog igrača pokera? Ali pravog igrača, a ne sitnog pacera!

– Igrača pokera? – iznenadio se krčmar. – Pa... vi ih sve znate i možete sami da prosudite. A što se tiče gostiju... ne znam. Možda onaj džentlmen u uglu nešto zna. Vidim da se zabavlja kartama!

– To vidim i sam! – odvratio je ovaj i na stavio još glasnije kako bi ga Dok mogao čuti. – Ali vidim i još nešto što drugi možda ne znaju. Ako me oči i sećanje ne varaju, tamo sedi najpoznatija osoba na Divljem zapadu i ne bio ja Elmer Kroft ako to odmah ne proverim!

Rekavši to, upitio se ka Dokovom stolu.

Naravno, Džordžijanac se nije ni pomerio, ali je ispod spuštenih kapaka osmotrio razmetljivca. Verovatno je bio u pitanju neko ko ga je odnekud poznavao, ali Dok jednostavno nije mogao da

se seti. Jer, i za njega je ostalo suviše gradova, a isto toliko saluna i raznih kockarnica.... I ko bi sve mogao da zapamti? No, iako nije mogao da se seti lica, znao je da iz tog čoveka vreba podmukla opasnost.

Kroft je išao prema njemu dok su mu oči svetlele nekim divljim sjajem. Bila je to šansa o kojoj je sanjao, prilika koja je mogla da ga proslavi. Naravno, iskoristiće ono što mu se pruža... Biće to poker za pamćenje. Jeste da nema publike, ali ljudi će se skupiti čim se proširi vest o tome...

Pošto Dok nije dizao pogled, Kroft se nakašlja.

– Holideje! – pozvao ga je glasno da svi čuju i da se trgnu. Znao je da će pominjanje Dokovog imena probuditi znatiželju kod svih prisutnih...

Tako je i bilo.

Pošto se Holidej nije odazvao, Kroft mu pride još bliže.

Osetio je kako ga svi posmatraju.

Tišina u „Plavom anđelu” mogla se opipati rukom.

– Ja sam spreman, Holideje! – obratio mu se.

Ne prekidajući ređanje karata, ovaj je upitao – Spreman za šta?

– Za poker! Još u Šeridanu sam obećao sebi da ću jednoga dana igrati protiv vas i da ću vas tući. Taj dan je izgleda došao.

– Zista? Ne sećam se da sam vas ikada video. U Šeridanu, rekoste! Kada je to bilo?

Pronicljivi Kroft je osetio da se Holidej pretvara i to ga je još više razdražilo.

– Sećate se vi toga dobro! I ne pokušavajte da izbegnete igru! To nije fer!

– Nisam vas pozvao da igrate – odvratio je Dok još uvek ga ne udostojivši pogledom. – Ali neću vas ni izbegavati.

Kroft se iskezi.

– Ali pre nego što počnemo moram reći da ste plašljivi kojot, bedna kukavica koja može da igra poker sa raznim pacerima, ali ne sa majstorom kakav je Elmer Kroft!

Bila je to uvrede koju bi malo ko otrpeo.

Zato je nadobudni mladić očekivao eksploziju gneva i sav se skupio za skok. Ruka mu je bila pored futrole, a užarenim očima vrebao je svaki Holidejev pokret.

No, ništa se nije dogodilo. Dok je mirno složio karte i stavio ih pred sebe.

Tek tada ga je pogledao.

Od toga pogleda bankarev sin je i mimo volje pretrnuo. Sve što je pre toga zamišljao nestalo je kao odneto vetrom. Odjednom se osetio strahovitom bedno i duboko u sebi se uplašio da nema šansi. Nikakvih.

Holidej je čekao.

– Rekoste kukavica i plašljivi kojot! Pa dobro, imate priliku da se uverite da li je tako. Podelite!

To je bio početak kraja razmetljivog bogataša i nadobudnog kockara, inače bankarevog sina.

Velika kazaljka na satu iznad šanka kucala je kao da opominje...

Četiri sata kasnije Kroft je ustao sa stolice potpuno ukočen smrznutog pogleda. Više nije imao ni centa u džepu.

Ništa, osim priznanica koje je Holidej odbio da primi.

Preko puta njega nalazila se velika gomila dolara koja je gotovo sakrivala Holidejevo lice. Taj prizor je Krofta dovodio do ludila.

Kada se završio i poslednji krug ljudi oko njih su odahnuli. Holidej je nadmoćno dobio igru. Nije popustio ni za tren, niti dopustio Kroftu da se pribere. Naime, bankarev sin je gubio partiju za partijom i ništa mu nije polazilo za rukom. Ponekad ni karta više koju je Holidej opazio, ali se pravio nevešt.

Kada se njegov protivnik podigao, Dok je odbijajući dim polako složio novčanice u dva svežnja. Usput je motrio na Kroftove ruke jer ništa nije prepustao slučaju. Poznavao je takve tipove i slutio je da ovaj razmaženi naduvenko nešto sprema. To su osetili i ljudi oko njih i, kao po komandi, pažljivo odstupili nekoliko koraka.

– Holideje! – obratio mu se Kroft prekidajući tišinu – Čekam te napolju! I da znaš da ću te ubiti kao psa!

Džordžijanac je na to samo okrenuo glavu i doviknuo krčmaru:

– Jedan brendi, molim!

Ovaj je prosto doleteo sa poslužavnikom i Dok je mirno ispio piće. Onda se okrenuo ka prisutnima.

– Ako je neko raspoložen za poker, neka me sačeka. Odmah se vraćam – dodao je i mirno izašao napolje.

Gomila je nagnula za njim, ali uglavnom do prozora i vrata. Samo su se najhrabriji usudili da izađu na trem.

Ulica je bila skoro bez senki pošto se sunce nalazilo u zenitu.

Kroft je već čekao na suprotnoj strani, raskopčan, raširenih nogu. Na umu mu je bila samo jedna misao, a to je Holidejeva smrt. Bio je ubeđen da ga samo to može vratiti u život. Pošto su ga karte izdale, ostao mu je još samo revolver.

Ugledavši ga, Džordžijanac krenu prema njemu opuštenih ruku. Peš dugog crnog kaputa pokrivaio mu je dršku kolta ukrašenu slonovačom.

– Holideje, ja sam spreman! – viknuo je Kroft iznervirano.

No, Dok nije mario za to. I dalje je koraćao kao da je pošao u laku večernju šetnju nekim bostonskim bulevarom.

Kroft nije mogao da podnese to mirno, ravnomerno koraćanje. Rečima nije mogao da zaustavi čoveka koji mu se približavao neumitno poput smrti.

Ne mogavši više da čeka, munjevito je potegao i opalio.

Jak trzaj poneo mu je ruku; u prvom trenutku mislio je da je to trzaj njegovog sopstvenog pištolja. Ali, strahovito se prevario. Bio je to udar kuršuma iz Dokovog oružja koji mu je izbio revolver iz ruke. Džordžijanac mu je i dalje prilazio pucajući u hodu; niklovana cev njegovog kolta bleštala je na suncu poput isukanog uglaćanog noža nekog indijanskog ratnika.

Iako je Kroft pao, Holidej nije prestao da koraća. Obrnuo je oružje oko prsta i vratio ga u futrolu.

Što se Elmera Krofta tiče, on je bio pogođen na četiri mesta, ali nijedna rana nije bila smrtonosna. Holidej je to učinio planski, sa namerom da se osveti za uvredu i da hvalisavcu lekciju koju će pamtiti ceo svoj život.

No, Kroft nije završio svoje. Previjajući se po zemlji okrenuo je Doku leđa, a onda krišom zavukao ruku ispod kaputa pokušavajući da uzvuče skriveni revolver.

Ali, Džordžijanac ga je spazio krajičkom oka: hitro je odskočio u stranu i potegao svoj „linkoln”.

Zrno iz Kroftovog „deringera” udarilo je u limenu firmu „Plavog anđela”; i glasno zazvečalo. A onda se sve utišalo...

Što se tiče Krofta, on je samo glasno uzdahnio, a potom pao zarivši lice u prašinu.

X

Ljudi su bili fascinirani onim što su videli. Odavno se u gradu nije desio takav obračun i odavno, po mišljenju svih, on nije imao pravedniji ishod nego sada.

Čuveni kockar, revolveraš i nenadmašni strelac Divljeg zapada još jednom je odmerio leš protivnika i mirno pošao – u legendu!

Kasno popodne u Čejen su stigli Rič Gaven i Majk Limbi. Bili su ljuti zbog neuspešnog traganja, umorni, gladni i žedni. Čim je ugledao salun „Plavi anđeo” Limbi je obliznuo jezikom sasušene usne. I Gaven se obradovao ugleđavši natpis, jedva čekajući da spere prašinu koja ga je gušila.

Samo su se pogledali, dublje navukli šešire na čelo i žurnim korakom ušli unutra. Odmah su pogledima pretražili prostoriju i odahnuli jer nisu videli ni jedno poznato lice. Prokrčili su put do šanka gde je krčmar Henk posluživao

mnogobrojne mušterije probijajući se kroz dim i glasne goste.

Gaven je energično odgurnuo nekog dugonju i presekao ga pogledom kada je ovaj hteo da protestuje. Nekoliko barskih dama veselo se kikotalo šalama svojih pratilaca, a žagor je bio sve glasniji.

Limbi je halapljivo odmerio flaše viskija na policama.

– Donesi jednu ovamo! – doviknuo je.

– Može meni jedna voda? – dobacio je stari Edi Larkin, lokalni pijanac koji je stalno „visio” na šanku i tražio od pridošlica da mu plate koje pije.

Krčmar Henk odmahnu rukom.

– Ne obraćajte pažnju na Edija – rekao je. – Od sinoć je okačen o šank i...

– Gubi se! – povikao je Limbi razdraženo. U istom trenutku Gaven ga ljutito munu u rebra jer nije želeo da bilo čime privuku pažnju.

– Polako – rekao je. – Nalićemo mu jednu.

Larkin se zadovoljno nasmeši.

– Živeli! – rekao je zadovoljno. – Edi Larkin zvani „bure za vodu” vam to neće zaboraviti! – dodao je i iskapio čašicu do dna.

– Sada je vreme da se ispavaš, Edi – dobaci mu krčmar. – Idi i odmori se, prijatelju. Tvoja jazbina na železničkoj stanici te čeka.

Stari se zaljulja i klimnu glavom.

– Možda si u pravu, Henk. Dakle, vreme je da krenem...

– Samo idi! – dobaci krčmar nastavljajući da služi ostale goste.

Limbi je ugrabio bocu i povukao Gavena za ruku.

– Hajde ovamo. Video sam slobodan sto!

Uskoro su sedeli sami, a Limbi je i dalje bio tmuran i nezadovoljan. Čak mu ni piće nije prijalo.

– Prokleta burad! – zaškrgutao je zubima. – Stvarno nemam nameru da skidam buriće duž cele pruge! Ako pare nisu ni ovde, onda neka me obese što sam poverovao u reči one proklete bítange...

Gaven je ćutao, pogleda prikovanog za vrata kroz koja je malopre izašao pijani Edi Larkin.

– Šta je sa tobom? Zar si onemeo? – progundao je Limbi.

Gaven ga pogleda.

– Znaš... nešto mi je palo na pamet...

– Zar? – isceri se njegov partner. – A mogu li znati šta?

– Pa... da li si čuo kako ga zovu...?

Limbi ga zabezeknuto pogleda.

– Zovu koga?

– Pa tog matorog pijanca.

– Da... nešto kao voda. Oh, bure za vodu!

– Baš tako. Jesi li shvatio?

Limbi se zabrinu da Gaven nije poremetio pameću.

– Šta treba da shvatim?

Gaven se nagnu još bliže.

– Oh, bože! Uvek sve moram da ti crtam! Zar se ne sećaš poslednjih Tannerdovih reči? Rekao je železnička stanica...bure za vodu... Da li sam u pravu?

– Jesi, samo...Valjda ne misliš...?

– Mislim! – likujući se ispravio Gaven.

– To treba proveriti! Mi tražimo buriće na stanicama. A novac je možda ostavljen kod starog! Moguće, zar ne?

– Ne znam! Ponesi tu bocu i hajdemo! Pijan je, stići ćemo ga.

Edi Larkin je koračao saplicući se i pevšeći neku pesmu. Put do svoje krovinjare znao je napamet. Nekada je radio na železnici, ali je zbog pića izbačen sa posla pa se bavio prosjačenjem i preko leta obavljao sitne poljske radove na okolnim rančevima. Nastanio se na železničkoj stanici kako bi mogao da sluša vozove i podseća se na mlade i srećne dane.

Dvojica bandita su ga brzo stigla, uhvatila ga ispod ruke i gotovo ga ponela ulicom.

– Hej, šta je ovo momci? – upitao je stari. – Ne brinite, ja mogu da idem! Ne morate me nositi!

Gaven mu je podneo bocu viskija pod nos i starčevo raspoloženje se odmah promenilo.

– Gle! – rekao je. – Da li nešto proslavljamo?

– Baš tako – odvratio je ovaj stalno ga povlaćeći u senku. – Odvešćemo te kući i napićemo se da će sve pucati!

– Baš lepo! Samo ne znam šta proslavljamo. I u čije zdravlje?

– Samo ti popi, stari – dodade Gaven prinoseći mu flašu ustima. – I požurimo!

– U redu. Kuća nije daleko.

Ono što je stari nazvao kućom bila je šupa na padini obrasloj korovom, nedaleko od staničnih zgrada. Tek što su ušli unutra starac je prineo bocu usnama, ali mu je Gaven grubo istrgnuo iz ruku.

– Oh, šta je sada to? – zbunio se. – A ja sam baš mislio da...

Limbi ga uhvati za revere i dobro protrese.

– Poznaješ li Tanherda, stari? Odgovori odmah pošto nemamo vremena za čekanje!

Larkinu je trebalo dugo vremena da se povрати i shvati šta ga pitaju.

– Tanherda? – ponovio je ime pokušavajući da se priseti. – Ah, Tanherda... Mislite na Teda? Fini momak! Kako da ga ne znam!

– Otkuda ga poznaješ? – dobaci Gaven nestrpljivo. – Pričaj!

– Dao mi je puno novca... – promrlja stari. – Ha, pet noći nisam izlazio iz „Plavog anđela"! Fini momak... Nikada u životu nisam imao toliko. Oni u salunu nisu verovali da ću imati da platim, ali ja sam ih iznenadio... Popio sam toliko viskija da mi se sve smutilo... Ali, Teda poznajem... Fini momak...

– Zbog čega ti je dao novac? – ponovo ga je prekinuo Gaven.

– Zbog sanduka i oca... Da, zbog njih! Gaven i Limbi se zgledaše. Zar je stari skrenuo?

– Šta to pričaš, matora ludo? – viknuo je na njega Limbi. – Kakav sanduk, kakav otac? O čemu se radi?

– O sanduku. Dovezao mi je mrtvački sanduk sa telom svoga oca. Dao mi je novac da ga pričuvam dok ne dođe da ga odnese za Daglas. Ja sam na sve pristao jer poštujem mrtve...

– Prokletstvo! – iskezi se Limbi. – I gde je sada taj sanduk? Govori!

– Sanduk? Ah, da... Ted nije došao i ja sam mu sahranio oca.

– Sahranio? A gde?

– Tu negde... Stavio sam neki kamen... da se zna. Otac je otac, a ja mrtve poštujem...

Gaven besno odgurnu starog i on se jeknuvši sruši.

– Da ga ucmekam? – predložio je Limbi.

– Slušaj, što ga ne bi obesio za crkveno zvono pa da se svi okupe i gledaju nas kako kopamo?! – dobaci Gaven sa omalovažavanjem.

Limbi je uvređeno ćutao dok je Edi Larkin puzio po podu prema flaši viskija. Onda ga revolveraš lupi drškom kolta po glavi. Stari klonu, a prsti mu se zgrčiše skoro dodirujući bocu.

XI

Običan beli kamen ležao je na buse-nu nedavno iskopane zemlje, na blagoj padini iznad Larkinove straćare. Gaven je među starčevim stvarima pronašao neki zardali vojnički ašov i uzeo ga. To nije bilo mnogo, ali je bilo bar nešto.

Ćutke su prionuli na posao kopajući na smenu i stalno iščekujući da će alatka najzad udariti o drvo.

– Tu je! – skoro je vrisnuo Limbi osetivši čvrst predmet pod rukom.

Oba bandita navališe; Gaven je bio toliko nestrpljiv da je vadio zemlju rukama. Uskoro su pred sobom ugledali običan drveni sanduk sa jednostavnom šarom na ivicama. Limbi je o pantalone obrisao svoje oznojene dlanove, a onda se mašio za nož. Zamahnuo je kratko i snažno; sečivo se zarilo u ivicu poklopca, ali nije mogao da otvori uz prve. Pomogao mu je Gaven snažno lupivši čizmom i... poklopac je sleteo.

Nekoliko trenutaka obojica su zurila u tri para bisaga uredno poređanih u unutrašnjost sanduka. Limbi je brzo otvorio jednu...

– Tu su! – ciknuo je od radosti uzimajući nekoliko novčanica iz uredno složenog svežnja.

– Hajde, hajde... – požurivao ga je Gaven. – I sam znaš da moramo da se gubimo odavde. Odmah ćemo uzeti novac i krenuti.

– A kuda?

– Što dalje odavde; pravac granica...

– Nikuda vi nećete! – dopro je iza njih neki muški glas.

Banditi se zgledaše.

Bili su zaprepašćeni, preneraženi, zbunjeni... Poznati zvuk repetiranja puške dao im je do znanja da je iza njih čovek koga su po svaku cenu želeli da izbegnu Bili Tanherd!

– Ruke dalje od love! – naredio je glas. – I od oružja!

Gaven se prvi ispravio i okrenuo. Zatim je i Limbi sledio njegov primer.

Visoki jahač stajao je nedaleko od njih, nepomičan, obavijen polumrakom. Onda su shvatili da su se prevarili, to nije bio Tanherd već neko drugi...

Bio im je sasvim nepoznat: visok, snažan, čvrsto je držao pušku uperenu u njih.

– Ko si sada pa ti, druškane? – zapitao je Limbi.

– Trejsi Traven, detektiv železničke kompanije, amigo! A vi ste Majk Limbi i Rič Gaven, pljačkaši železničke kompanije broj...

– Briga me za broj! – odbrusio je Limbi. – Ne misliš valjda da ću ti sve ovo predati u ruke sa najlepšim željama?

– Baš to mislim – odvratio je Traven. – Lepa svota za udoban život negde u Meksiku...

– Da, ali za nas.

– Ne, nego za mene – podsmehnuo im se detektiv. – Jurim vas preko celog Vajominga za neku bednu platu.... Oh, ovo je prava šansa da se obogatim! Zar to nije lepo? Vi ste našli lov, a ja sam našao vas. I to je cela priča...

Limbi se okrete prema Gavenu.

– Šta ovaj hoće da kaže?

– Vrlo prosto, prijatelju; on je detektiv koji je rešio da bude pljačkaš. Sada namerava da nam uzme novac i ode da živi u Meksiku. Eto, to je sve.

– Zar? Ni detektivi nisu kao nekada...

– Mogli bi da se nagodimo – predložio je Gaven. – Ionako ima dosta za svu trojicu.

– Ja hoću sve – odbrusio je Traven.

– Imate li nešto protiv?

– Imamo! – dobaci besno Limbi. – Od mene ćeš uzeti lov samo ako me prvo ubiješ!

– To i hoću! – nasmejao se Traven.

* * *

Iako nisu ostavili vidljive tragove, Bili Tanherd im je prosto osećao miris. Gonjen nekim nedokučivim instinktom, stalno im je bio na tragu, naoružan strpljenjem i mržnjom. I u Čejenu je natrapao na njihova zločinačka lica i čekao povoljan trenutak za obračun.

Zatekao ih je u „Plavom anđelu”. No, pošto je mislio da će tu ostati duže, propustio je da vidi kako odlaze sa starijim Larkinom.

Sada je jahao ulicama sa šeširovom duboko natučenim na čelo i osmatrao. Ne, nisu mogli otići daleko. Znao je da nisu u salunu, jer zašto bi ostavili jedan i otišli u drugi? Negde su u blizini...Šta ako iznajmljuju konje?

Prošao je kroz uzane i bučne uličice i uputio se ka železničkoj stanici.

Onda je video kako mu u susret dolazi jedan jahač.

Nastavio je bez suvišnih pokreta, mada je zgrčio prst na obaraču. Međutim, jahač mu je prilazio ležerno, kao da namerno hoće da se sretnu.

Bio je to čovek koji se u sedlu držao pravo kao sveća tako da mu se u trenu učinilo da je u potpunosti srastao sa konjem.

Trenutak kasnije, Bili Tanherd je zategao uzde. Prepoznao je Doka Holideja.

Džordžijanac je dojahao do mladića gledajući ga pravo u oči.

– Još ih tražiš? – upitao je.

On klimnu glavom, a Dok pokaza prema stanici.

– Otišli su tamo sa nekim starcem... – kazao je, zatim lagano okrenuo Miga i stao uporedo sa njim.

– Hoćemo li? – kratko je upitao.

Bili je zatresao vođice svom konju, a zatim su obojica krenuli u susret šinama čiji se odblesak presijavao na mesečini.

Tek što su prešli deo puta začuli su se pucnji: nekoliko hitaca iz puške u blizini...

Kao po dogovoru, Tanherd i Holidej su se odmakli jedan od drugoga i to baš u trenutku kada se među njima, kao izronio iz zemlje, pojavio jahač.

Ždrebac pod njim jedva se kretao natovaren bisagama. Holidej je to odmah primetio. Što se Bilija tiče, on je napeto iščekivao.

Trejsi Traven je u prvi mah pomislio da su pitanju Limbijevi i Gavenovi pomagači. Obuzet panikom i opasnošću da ga neko ne omete u bekstvu sa plenom, potegao je svoj „balantajn” bez reči upozorenja.

Tanherd je opazio njegov sumnjivi pokret, ali je reagovao suviše kasno. Travenov kolt duge cevi je zagrmio i zrno se zarilo u rame, negde sa leve strane. Bol je bio tako jak da je mladić ispustio pušku i legao na konja.

Onda je na scenu stupio Holidej.

Pucao je malo izdignut u sedlu, a naranđasti plamičci osvetlili su tamu i stotruko odjeknuli u Tanherdovim slepoočnicama.

Detektiv železničke kompanije bio je izbačen iz sedla kao gromom pogođen. Zaplašeni konj oslobođen tereta pokušao je da odgalopira, ali ga je Džordžijanac uhvatio za uzde.

Utom se pridigao i Bili Tanherd.

– Da li je opasno, mladiću? – upitao je Dok.

Bili je ćutke odmahnuo glavom.

– U redu. Samo da vidim koja je ovo budala što je bez razloga pucala na nas? – zapitao se poluglasno prilazeći detektivu koji se previjao na zemlji pogođen u bedro i podlakticu.

– Ja... ja sam... železnički detektiv – prozborio je Trejsi Traven. – Uhvatio sam plačkaše voza koji su pucali na mene i... morao sam da ih ubijem. A onda ste me vi prepali... Mislio sam da ste njihovi i eto...

– Videćemo – odvratio je Džordžijanac, a zatim podigao Travena i posadio ga na sedlo. Iako se jedva držao, detektiv je sve osmatrao ispod oka tražeći povoljan trenutak...

Sva trojica su sišla niz padinu, tačno prema Larkinovoj udžerici.

Tanherd je prvi sjahao i prišao telima na zemlji.

Holidej ga je sledio.

Obojica su mogli da se uvere da su Rič Gaven i Majkl Limbi mrtvi.

Nagnut nad ubicom svoje žene, Bili Tanherd je pokušao da definiše svoja osećanja. No, to mu nije pošlo za rukom. Gledao je ta nepomična tela i nije znao šta da misli. Sada ih više nije ni mrzeo. Njihov put se završio na toj pustojoj padini; sudbina je htela da dobiju ono što su zaslužili.

Holidej se okrenuo prema Travenu.

– Iz njihovih koltova nije pucano, mister. Dakle, to je pravo ubistvo. Namereno, možda? Hoćete li mi reći šta ima u tim bisagama?

– Novac... – začuo se iza njihovih leđa nečiji glas.

Svi su se iznenađeno okrenuli i ugledali starog Larkina kako se izvlači iz gustiša.

– Kakv novac, stari? – upitao je Holidej.

– Koliko sam shvatio, neka pljačka... Ovaj ih je pobio jer je hteo da uzme sve za sebe i pobegne u Meksiko. Ah, duga je to priča. Ako je tu negde boca viskija mogao bih da...

Savladavši bolove koji su ga mučili, Trejsi Traven snažno mamuznu konja. Životinja se iznemireno podigla na za-

dnje noge, ali se ipak smirila i krenula u galop.

Holidej je izvadio kolt i opalio hitac sa kuka. Onda ga je, isto tako munjevito, ponovo vratio u futrolu.

Larkin ga je posmatrao otvorenih usta.

Što se Travena tiče, on je sleteo sa konja i ostao da leži na zemlji bez pokreta.

– Kakav pogodak, mister! – povika stari oduševljeno.

– Takav hitac može da uputi samo jedan čovek na Zapadu, a to je Dok Holidej! Zar ste ga ubili sa ove razdaljine i to u trku?

– Nisam ga ubio – odvrati Dok mirno.

– Samo sam ga ranio, stari. Pametnjaković nam je potreban za sud, a ne za grobara.

– Samo ranili? Ali...

Bili Tanherd je za to vreme ustao i oborene glave prišao svom konju.

– Kuda ćeš, Bili? – upita ga Dok brižno.

Mladić sa ožiljkom ravnodušno slegnu ramenima.

– Znam jedan dobar put za tebe – nastavi Holidej ozbiljno. – To je put za Silver Krik, prijatelju.

Da, Silver Krik i Ket Glenmor!

Pomislivši na devojk, Bili mahinalno pođe rukom ka ožiljku. To je bio razlog zbog kog je bežao od ljudi.

– Ona te voli, mladiću – dobacio je Dok.

On samo odmahnu glavom. To je bilo poslednje u šta bi poverovao. On je samo običan čovek sa ožiljkom...

Međutim, Holidej nije želeo da odstane.

– Ketī! – pozvao je Dejvid Glenmor svoju kćerku dok je sedeo pored prozora i posmatrao suncem okupanu ulicu Silver Krika. – Imaćemo goste!

– Bili! – povikala je devojka i, bacivši pletivo sa krila, potrčala prema prozoru. Otac je iznenađeno odmeri.

– Nebesa! Otkud znaš, devojko?

– Osećam, tata! Osećam! – doviknula je i kao bez daha istrčala napolje.

Ugledavši jahače, radosno je pljesnula rukama i nastavila da trči ne obraćajući pažnju na dugu haljinu koja se vijorila na vetru.

Dok im se devojka približavala, Bili ju je zabezeknuto posmatrao ne mogavši da veruje sopstvenim očima. Da li je moguće da mu se toliko raduje?

– Mogao bi da sjašeš – opomenu ga je Džordžijanac.

Mladić ga je bez reči poslušao. Stajao je zbunjen, ne znajući šta će sa rukama. Ali kada mu se Ketī bacila u naručje, instinktivno je podigao ruke i zagrlio je.

– Ipak si se vratio, Bili! – šaputala je. – Oh, znala sam da ćeš se vratiti! Da li si bar malo mislio na mene? – pitala je uzbuđeno.

On je udisao zanosni miris njene kose...

– Jesam, malo – rekao je tiho.

Ona ustuknu, a lice joj se ozari srećom.

– Oh, Bili, pa ti umeš da govoriš! Kako je to divno!

– Nisam rekao da ne umem – kazao je ponovo je grleći. – A možda si mi ti razvezala jezik.

– Da malo i ja dođem do njega? – začuo se Glenmorov glas. – Dobro došao, šerife!

– Hvala na dočeku, mister. Kada sam vas ugledao, odmah sam znao da mi ne nosite blagoslov, nego šerifsku zvezdu.

Svi se veselo nasmejaše.

– Najvažnije je da si se vratio – odvrati vlasnik saluna zadovoljno.

Tanherd se osmehnu.

– Možda se ne bih ni vratio... to jest, možda ne bih ni bio živ da nije bilo njega... Doka Holideja – rekao je i pokazao rukom do sebe. Naime, hteo je da stisne ruku ili bar dodirne rame čoveku kome je toliko dugovao.

Ali, Doka više nije bilo tu.

Bili se trže.

– Gde je Holidej? – upitao je ljude koji su se u međuvremenu okupili. – Da li ste ga videli?

Neki su ćutali, a neki pokazali prema jugu. Tanherd je krenuo i gomila se bez reči razdvojila...

Ali. Džordžijanac je već odmakao. Ličio je na tačku pod usijanim suncem koju je prekrivala lelujava jara.

– Otišao je – tužno reče mladić.

– On je svoje završio – dodao je Glenmor. – Doveo je tebe u Silver Krik. Mišliš da je sada zadovoljan?

– Sigurna sam da jeste – odvrati Ketī i zaljubljeno odmeri mladića. – On je tvorac naše sreće. Ne znam zašto je takav čovek uvek sam...

KRAJ

Već u prvom razredu
osnovne škole deca
počinju da uče
engleski jezik!
**ILUSTROVANI
ENGLESKO-SRPSKI**
rečnik omogućuje
svakom učeniku da,
uz pomoć duhovitih
ilustracija,
lakše savlada
i upamti
preko 1300 reči
na engleskom
jeziku!

**250
dinara**

poštarina uključena u cenu!

**IDEALAN
POKLON
ZA SVAKOG
UČENIKA!**

MARKETPRINT

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

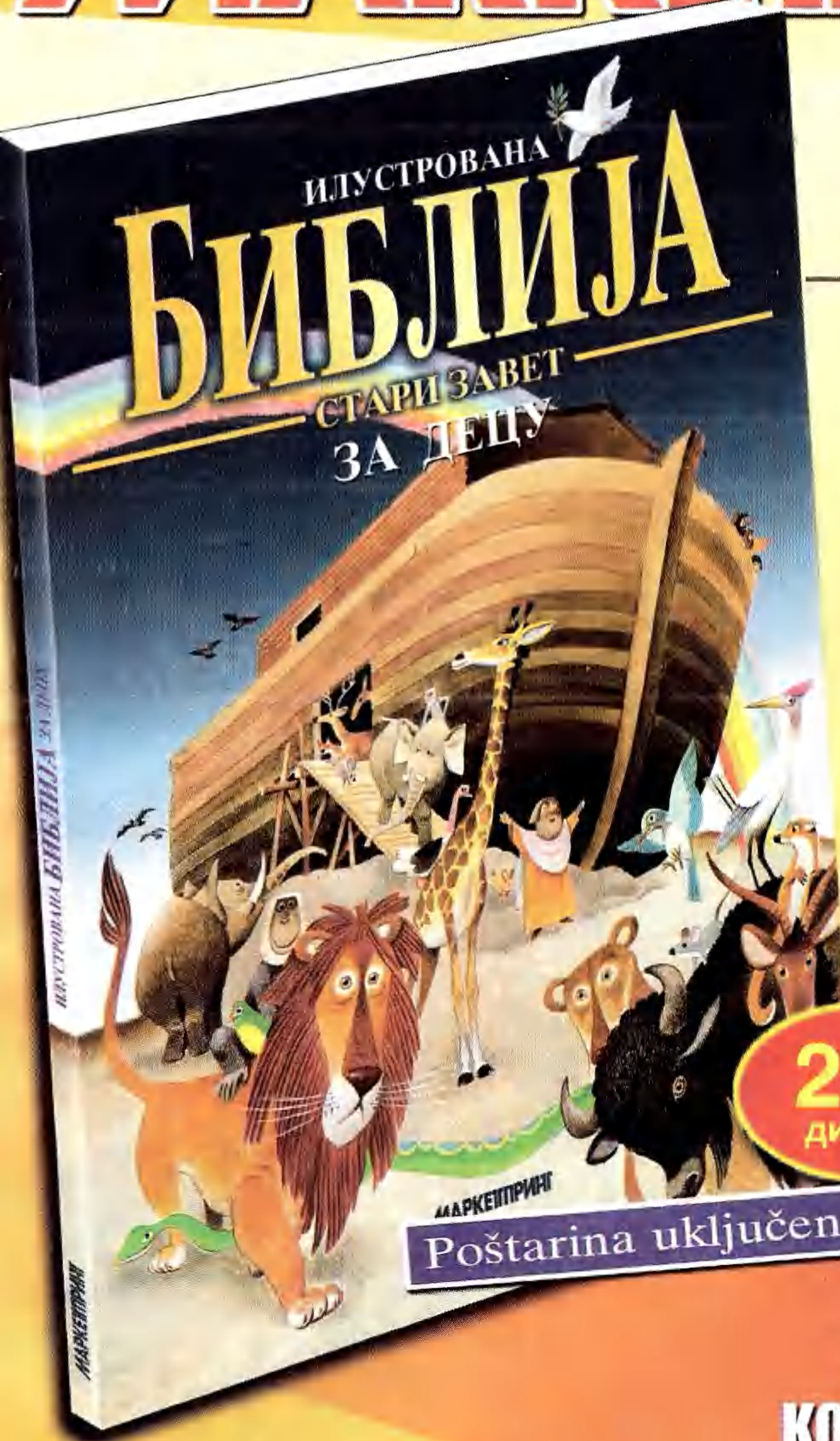
telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20

Đorđa Zličića 34

MARKETPRINT

ИЛУСТРОВАНА БИБЛИЈА

СТАРИ ЗАВЕТ
ЗА ДЕЦУ

NE SAMO
LEP POKLON
VEĆ I KORISNA
LEKTIRA
ZA NASTAVU
VERONAUKE

250
динара

MARKETPRINT
Poštarina uključena u cenu!

**80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM**

Detaljnije informacije:

Telefon 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000

00408

9 770353 000002